

Biuletyn Informacyjny

Kwartalnik VI

Nr 1/2025

Warszawa, 2025

W numerze

1. Słowo wstępne	2
2. Nasza Pani Profesor Monika	3
3. Struktura organizacyjna Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk w kadencji 2024-2027	4
4. Trzecie Posiedzenie Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN 6 lutego 2025 r.	12
5. Wydarzenia	15
6. Publiczne wysłuchanie dotyczące obywatelskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz niektórych innych ustaw (druk nr 700)	19
7. Stanowiska Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN wobec projektów ustawy o ochronie zwierząt oraz ustaw pokrewnych	22
8. Wybitni profesorowie zootechnicy patronami ulic w Lublinie	28
9. Konferencje, warsztaty i relacje	30
10. Tytuły i stopnie naukowe	45
11. <i>Pro memoria</i>	48
12. Kalendarium konferencyjne	54

Słowo wstępne

Szanowni Państwo,

w dzisiejszej złożonej sytuacji, tak globalnej, jak i lokalnej, nader wymowne i aktualne pozostają słowa wypowiedziane przed prawie 35 laty w Madison Park High School w Bostonie przez Nelsona Mandelę (1918-2013): *Edukacja jest najpotężniejszą bronią, której możesz użyć, aby zmienić świat.* Abstrahując w tym miejscu od poważnych zagrożeń w makroskali, warto wspomnieć o działaniach edukacyjnych podejmowanych w naszym środowisku.

Z toczącej się od kilku miesięcy wielopłaszczyznowej batalii o ostateczny kształt ustawy o ochronie zwierząt zaczynają wyłaniać się optymistyczne prognozy, będące pochodną siły argumentów. Stało się to możliwe dzięki wielkiemu zaangażowaniu wielu pracowników naukowych, nie tylko członków Komitetu i jego gremiów. Wnikliwa analiza kolejnych projektów ustawy, opracowanie stanowisk, publiczne wystąpienia wymagają nie tylko czasu, lecz przede wszystkim wysokich kompetencji. Wszystkim osobom zaangażowanym w te przedsięwzięcia składam serdeczne podziękowanie. Szczegółowe relacje znajdą Państwo w tym numerze Biuletynu oraz na stronach internetowych i profilu facebookowym Komitetu. Proszę więc o przyjęcie słów podziękowań.

Pozostając w kręgu edukacyjnych wyzwań, w bieżącej kadencji podejmowane są działania na rzecz nadania uprawnień zawodowych zootechnikom i ichtiologom. Po szerokiej dyskusji na forum Komitetu i jego gremiów, sformułowane propozycje katalogu uprawnień zostały przedłożone do zaopiniowania przez Dziekanów Wydziałów kształcących na ww. kierunkach. Z satysfakcją należy odnotować fakt, że inicjatywa ta spotkała się ze zrozumieniem i poparciem.

Przedkładamy kolejny numer Biuletynu Informacyjnego KNZiA PAN, tym razem w trochę zmienionej szacie graficznej. Mamy nadzieję, że spotka się to z akceptacją Państwa. Od początku wydawania kwartalnika aranżacje kolejnych okładek były autorstwa Pana Patryka Greli, któremu chcę bardzo podziękować za tę, w pełni społeczną, działalność. To zadanie pozostaje jednak w Lublinie.

Przed nami Święta Wielkanocne. Niech będzie to czas wytchnienia, dystansu do codziennych obowiązków, a przede wszystkim rodzinnego ciepła i optymizmu.

Tomasz Szwaczkowski

Nasza Pani Profesor Monika

To miało być miejsce przeznaczone na apel o wsparcie finansowe terapii i rehabilitacji Profesor Moniki Michalczuk. Zbiórka już trwała. Mimo że zebrana w ciągu dwóch dni kwota była imponująca, to jednak w perspektywie dłuższego czasu leczenia, mogło to nie wystarczyć. Liczyliśmy, że tym razem będzie to również kolejne przesilenie. Niestety...

Przed prawie pięciu laty, kiedy to w czasie pandemii, formowały się struktury Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury, Monika wyraziła zgodę na kierowanie Komisją Promocji Zootechniki i Rybactwa. Wówczas również pojawił się pomysł wydawania kwartalnika, którego została „nieformalnie” redaktorem naczelną (taka funkcja nie istniała w stopce redakcyjnej). W czasie przygotowywania drugiego numeru dowiedzieliśmy się o ponurej diagnozie. Nie zahamowało to jednak entuzjazmu Przewodniczącej Komisji. Z wielką energią mobilizowała nas do pracy. Zainicjowała również organizację Warsztatów dla Młodych Naukowców oraz Międzynarodowe Konferencje dla Doktorantów z przesłaniem *Animal Science and Aquaculture – Challenges and Research*, angażując się bez reszty w te przedsięwzięcia. Obydwa te spotkania, ciesząc się dużym zainteresowaniem, na trwale wpisały się w kalendarz, przyczyniając się do wspierania młodych adeptów nauki. I kolejny niezwykle wymowny fakt. Kiedy dowiedziała się o organizacji XIII European Symposium on Poultry Genetics w Gdańsku, spontanicznie pospieszyła z realną pomocą. Jakie to było budujące, a z drugiej strony trochę kłopotliwe. Trudno bowiem oczekiwać zaangażowania osoby, której czas odmierzają kolejne czwartkowe chemioterapie.

W ostatni czwartek marca, odprowadzając Monikę na miejsce spoczynku, uświadomiłem sobie, że każdy z kilkuset uczestników pogrzebu ma z pewnością również twarde dowody Jej ogromnej życzliwości i empatii.

Dziękuję za ciepłe autentyczne rozmowy, mejle i sms-y o drobiarstwie „dodającym skrzydeł”, eksperymentach i publikacjach, ewaluacji, doktorantach i studentach, leczeniu, Twoich „trzech Muszkieterach” i transcedentalnych przestrzeniach.

Dziękuję, że byłaś...

Tomasz Szwaczkowski

Struktura organizacyjna Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk w kadencji 2024-2027

1. Komisja Akwakultury
2. Komisja Dobrostanu Zwierząt
3. Komisja Fizjologii i Żywienia Zwierząt
4. Komisja Genetyki i Hodowli Zwierząt
5. Komisja ds. Nagrody KNZiA
6. Komisja Promocji Zootechniki i Rybactwa
7. Sekcja Współpracy Międzynarodowej
8. Sekcja Współpracy z Otoczeniem Gospodarczym
9. Zespół ds. Przygotowania Raportu o Stanie Kadr Zootechnicznych i Rybackich

Pełen skład KNZiA PAN został opublikowany w poprzednim numerze Biuletynu Informacyjnego Nr 3-4/2024 i jest dostępny na stronie: <https://knz.pan.pl/>; <https://knz.pan.pl/app/uploads/2024/12/Biuletyn-KNZiA-3-4-2024.pdf>

KOMISJA AKWAKULTURY

Przewodniczący: prof. dr hab. Zdzisław Zakęś – Instytut Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza – PIB w Olsztynie

Sekretarz: prof. dr hab. Agnieszka Tórz – Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie

Członkowie:

1. prof. dr hab. Andrzej Ciereszko, czł. koresp. PAN – Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN w Olsztynie
2. mgr Jerzy Czyżak – Polskie Towarzystwo Rybackie
3. prof. dr hab. Krystyna Demska-Zakęś – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
4. prof. dr hab. Wojciech Dobicki – Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
5. dr hab. Ewa Łuszczek-Trojnar, prof. URK – Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
6. dr hab. Jan Mazurkiewicz, prof. UPP – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
7. prof. dr hab. Konrad Ocalewicz – Uniwersytet Gdański
8. mgr Beata Olejarsz – Polski Związek Wędkarski
9. prof. dr hab. Małgorzata Witeska – Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

KOMISJA DOBROSTANU ZWIERZĄT

Przewodniczący: prof. dr hab. Piotr Ślósarz – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Sekretarz: dr Joanna Składanowska-Baryza – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Członkowie:

1. prof. dr hab. Emilia Bagnicka – Instytut Genetyki i Biotechnologii Zwierząt PAN w Jastrzębcu
2. prof. dr hab. Zbigniew Dobrzański – Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
3. ks. dr hab. Wiesław Dyk, prof. US – Uniwersytet Szczeciński
4. dr Katarzyna Fiszdon – Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
5. prof. dr hab. Andrzej Gugolek – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
6. dr Maciej Gogulski – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
7. prof. dr hab. Andrzeja Junkuszew – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
8. prof. dr hab. Stanisław Kondracki – Uniwersytet w Siedlcach
9. prof. dr hab. Dorota Kowalska – Instytut Zootechniki – PIB w Krakowie
10. dr hab. Joanna Marchewka, prof. IGBZ – Instytut Genetyki i Biotechnologii Zwierząt PAN w Jastrzębcu
11. dr Andrzej Olszewski – Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki – PIB w Kołbaczu
12. prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk – Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie
13. dr Mateusz Rawski – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
14. prof. dr hab. Adam Roman – Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
15. prof. dr hab. Iwona Rozempolska-Rucińska – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
16. dr Katarzyna Rzewuska – Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka w Warszawie
17. prof. dr hab. Maria Siwek-Gapińska – Politechnika Bydgoska im. J.J. Śniadeckich
18. prof. dr hab. Dariusz Skarżyński – Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN w Olsztynie
19. dr hab. Grzegorz Tomczyk, prof. PIW-PIB – Państwowy Instytut Weterynaryjny – PIB w Puławach
20. prof. dr hab. Agnieszka Tórz – Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie
21. prof. dr hab. Jerzy Wilde – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
22. prof. dr hab. Anna Wójcik – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

KOMISJA FIZJOLOGII I ŻYWIENIA ZWIERZĄT

Przewodnicząca: prof. dr hab. Małgorzata Szumacher, czł. koresp. PAN – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Sekretarz: dr hab. Paweł Kołodziejski – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Członkowie:

1. mgr Maciej Bendlewski – Biomix Poland – Poznań, Polska
2. dr hab. Wioletta Biel, prof. ZUT – Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie
3. dr hab. Mariusz Bogucki – Politechnika Bydgoska im. J.J. Śniadeckich
4. prof. dr hab. Adam Cieślak – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
5. prof. dr hab. Anna Czech – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
6. prof. dr hab. Eugeniusz Grela – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
7. mgr Dawid Kleczewski – Nutrex Polska w Niepruszewie
8. dr hab. Paweł Konieczka, prof. UWM – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie/Instytut Fizjologii i Żywienia Zwierząt im. Jana Kielanowskiego PAN w Jabłonie
9. prof. dr hab. Mariusz Korczyński – Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
10. prof. dr hab. Krystyna Koziec – Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
11. mgr Sylwia Kuśnierek – Agri Plus Sp. z o.o. w Szamotułach
12. prof. dr hab. Piotr Micek – Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
13. dr Arkadiusz Michalak – Wytwórnia Pasz „LIRA” Sp. z o.o. w Krzywiniu
14. dr Sebastian Michalak – Cargill Poland Sp. z o.o. w Kiszkanie
15. dr hab. Anna Milczarek, prof. uczelni – Uniwersytet w Siedlcach
16. dr hab. Renata Miltko, prof. IFŻŻ – Instytut Fizjologii i Żywienia Zwierząt im. Jana Kielanowskiego PAN w Jabłonie
17. dr hab. Tomasz Niemiec, prof. SGGW – Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
18. prof. dr hab. Małgorzata Ożgo – Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie
19. prof. dr hab. Wiesław Skrzypczak – Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie
20. mgr Michał Szafryna – De Heus Sp. z o.o. w Łęczycy
21. prof. dr hab. Małgorzata Świątkiewicz – Instytut Zootechniki – PIB w Krakowie
22. dr hab. Magdalena Twarużek, prof. UKW – Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy
23. dr Krzysztof Ulas – Izba Zbożowo-Paszowa w Warszawie
24. mgr Marcin Winkowski – DSM Nutritional Products Sp. z o.o. w Mszczonowie.

KOMISJA GENETYKI I HODOWLI ZWIERZĄT

Przewodniczący: prof. dr hab. Emilia Bagnicka – Instytut Genetyki i Biotechnologii Zwierząt PAN w Jastrzębcu

Sekretarz: dr Grzegorz Grodkowski – Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Członkowie:

1. prof. dr hab. Barbara Biesiada-Drzazga – Uniwersytet w Siedlcach
2. mgr Szymon Bugaj – Wielkopolskie Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt w Poznaniu
3. prof. dr hab. Monika Bugno-Poniewierska – Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
4. prof. dr hab. Dorota Cieślak – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
5. dr Grzegorz Czub – Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt w Warszawie
6. prof. dr hab. Stanisław Kamiński – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
7. dr hab. Wojciech Kruszyński, prof. UPWr – Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
8. prof. dr hab. Joanna Makulska – Uniwersytet Rolniczy w Krakowie
9. prof. dr hab. Chandra Pareek – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
10. dr Piotr Polok – Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej POL-SUS w Warszawie
11. dr hab. Marcin Pszczoła – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
12. prof. dr hab. Maria Siwek-Gapińska – Politechnika Bydgoska im. J.J. Śniadeckich
13. prof. dr hab. Izabela Szczerbal – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
14. prof. dr hab. Brygida Ślaska – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
15. prof. dr hab., dr h.c. Marek Świtoński, czł. rzecz. PAN – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
16. prof. dr hab. Arkadiusz Terman – Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie
17. prof. dr hab. Grzegorz Zięba – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
18. dr hab. Grzegorz Żak, prof. IZ – Instytut Zootechniki – PIB w Krakowie
19. dr hab. Daniel Żarski – Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN w Olsztynie

KOMISJA ds. NAGRODY KNZiA

Przewodniczący: prof. dr hab., dr h.c mult. Jan Jankowski, czł. koresp. PAN – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Sekretarz: prof. dr hab. Krystyna Demska-Zakęś – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Członkowie:

1. prof. dr hab. Anna Czech – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
2. prof. dr hab. Jarosław Horbańczuk, czł. koresp. PAN – Instytut Genetyki i Biotechnologii Zwierząt PAN w Jastrzębcu
3. prof. dr hab. Stanisław Kondracki – Uniwersytet w Siedlcach
4. prof. dr hab. Zdzisław Smorąg, czł. rzecz. PAN – Instytut Zootechniki – PIB w Krakowie
5. mgr Mariusz Szymkowiak – Grupa Animpol sp. z o. o. Sp. Kom. w Gorzowie Wielkopolskim

KOMISJA PROMOCJI ZOOTECHNIKI I RYBACTWA

Przewodnicząca: prof. dr hab. Brygida Ślaska – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

Sekretarz: dr hab. Paweł Konieczka, prof. UWM – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie/Instytut Fizjologii i Żywienia Zwierząt im. Jana Kielanowskiego PAN w Jabłonie

Członkowie:

1. prof. dr hab. Eugeniusz Grela – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
2. dr Krzysztof Kowal – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
3. dr hab. Maciej Murawski, prof. URK – Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
4. prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk – Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie
5. dr hab. Kamila Puppel, prof. SGGW – Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
6. prof. dr hab. Maria Siwek-Gapińska – Politechnika Bydgoska im. J.J. Śniadeckich
7. prof. dr hab. Anna Wójcik – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
8. prof. dr hab. Zdzisław Zakęś – Instytut Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza – PIB w Olsztynie
9. dr hab. Grzegorz Żak, prof. IZ – Instytut Zootechniki – PIB w Krakowie

SEKCJA WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ

Przewodniczący: prof. dr hab. Maria Siwek-Gapińska – Politechnika Bydgoska im. J.J. Śniadeckich

Sekretarz: dr hab. Marcin Pszczółka – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Członkowie:

1. dr Jan Aerts – Uniwersytet Katolicki w Leuven (Belgia)
2. dr Giuseppe Bee – Szwajcarska Stacja Zootechniczna Badawcza w Posieux
3. prof. dr Martino Cassandro – Uniwersytet w Padwie (Włochy)
4. prof. dr hab. Andrzej Ciereszko, czł. koresp. PAN – Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN w Olsztynie
5. dr Yuval Cinnamon – Instytut Badań Rolniczych w Lezion (Izrael)
6. prof. dr hab. Jarosław Horbańczuk, czł. koresp. PAN – Instytut Genetyki i Biotechnologii Zwierząt PAN w Jastrzębcu
7. dr Radovan Kasarda – Słowacki Uniwersytet Rolniczy w Nitrze
8. prof. dr hab. Krystyna Koziec – Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
9. prof. dr hab. Krzysztof Kozłowski – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
10. dr Egbert F. Knol – Centrum Badawcze Topigs Norsvin (Holandia)
11. prof. dr hab. Joanna Makulska – Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
12. dr hab. Elżbieta Martyniuk, prof. SGGW – Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
13. dr Grażyna Polak – Instytut Zootechniki – PIB w Krakowie
14. prof. dr hab. Joanna Szyda – Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
15. prof. dr Servet Yalcin – Uniwersytet w Izmirze (Turcja)
16. prof. dr hab. Jerzy Wilde – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
17. prof. dr Klaus Wimmers – Instytut Biologii Zwierząt Gospodarskich w Dummerstorfie (Niemcy)
18. dr hab. Anna Wolc – Uniwersytet Stanowy Iowa (USA)
19. prof. dr hab., dr h.c. Adam Zięcik, czł. rzecz. PAN – Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN w Olsztynie
20. dr hab. Daniel Żarski – Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN w Olsztynie

SEKCJA WSPÓŁPRACY Z OTOCZENIEM GOSPODARCZYM

Przewodniczący: prof. dr hab. Stanisław Kondracki – Uniwersytet w Siedlcach

Sekretarz: prof. dr hab. Andrzej Gugolek – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Członkowie:

1. prof. dr hab. Joanna Barłowska – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
2. prof. dr hab. Adam Cieślak – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
3. prof. dr hab. Krystyna Demska-Zakęś – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
4. prof. dr hab. Marcin Gołębiowski – Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
5. dr hab. Alicja Kowalczyk, prof. UPWr – Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
6. prof. dr hab. Beata Kuczyńska – Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
7. dr hab. Marek Lecewicz, prof. UWM – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
8. dr hab. Marcin Lis, prof. URK – Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
9. prof. dr hab. Dariusz Piwczyński - Politechnika Bydgoska im. J.J. Śniadeckich
10. mgr inż. Jakub Roszuk – Polski Związek Wędkarski
11. prof. dr hab. Andrzej Sechman – Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
12. dr hab. Tomasz Schwarz, prof. URK – Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
13. prof. dr hab. Danuta Szczerbińska – Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie

ZESPÓŁ DS. PRZYGOTOWANIA RAPORTU O STANIE KADR ZOOTECHNICZNYCH I RYBACKICH

Przewodniczący: prof. dr hab. Jan Udała – Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie

Sekretarz: prof. dr hab. Joanna Barłowska – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

Członkowie:

1. prof. dr hab. Urszula Czarnik – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
2. mgr Tadeusz Badach – Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Krasnymstawie
3. prof. dr hab. Dorota Banaszewska – Uniwersytet w Siedlcach

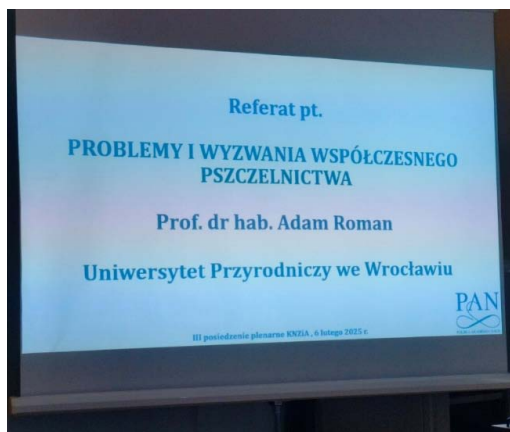
4. dr Robert Chachaj – FEEDSTAR PETS Spółka z o.o. w Grodzisku Mazowieckim
 5. dr hab. Aleksandra Dunisławska, prof. PBS – Politechnika Bydgoska im. J.J. Śniadeckich
 6. mgr Leszek Hądzlik – Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka w Warszawie
 7. prof. dr hab. Andrzej Herman – Instytut Fizjologii i Żywienia Zwierząt im. Jana Kiełanowskiego PAN w Jabłonie
 8. prof. dr hab., dr h.c. mult. Jan Jankowski, czł. koresp. PAN – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
 9. dr hab. Artur Jóźwik, prof. IGBZ – Instytut Genetyki i Biotechnologii Zwierząt PAN w Jastrzębcu
 10. prof. dr hab. dr h.c. mult. Zygmunt Litwińczuk – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
 11. dr hab. Henryk Malec – Przedsiębiorstwo Drobiarstwo Działy Specjalne „MALEC” w Dębówce
 12. prof. dr hab. Adam Roman – Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
 13. prof. dr hab. Andrzej Sechman – Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
 14. prof. dr hab. Dariusz Skarżyński – Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN w Olsztynie
 15. mgr Leszek Sobolewski – Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt w Warszawie
 16. prof. dr hab. Zofia Sokołowicz – Uniwersytet Rzeszowski
 17. prof. dr hab. Małgorzata Szumacher, czł. koresp. PAN – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
 18. prof. dr hab. Sylwester Świątkiewicz – Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy w Krakowie
 19. prof. dr hab. Agnieszka Tórz – Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie
 20. prof. dr hab. Justyna Więcek – Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
 21. prof. dr hab. Zdzisław Zakęś – Instytut Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza – Państwowy Instytut Badawczy w Olsztynie
 22. prof. dr hab. Dorota Zięba-Przybylska – Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
-

III posiedzenie plenarne Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN 6 lutego 2025 r.

Pierwszym punktem posiedzenia było wręczenie przez Przewodniczącego KNZiA prof. dr hab. Tomasza Szwaczkowskiego powołań nowym członkom naszego Komitetu: dr hab. Kamili Puppel, prof. SGGW; prof. dr. hab. Zdzisławowi Zakęsiowi i dr. hab. Grzegorzowi Żakowi, prof. IZ.

Kolejnym punktem posiedzenia był referat „PROBLEMY I WYZWANIA WSPÓŁCZESNEGO PSZCZELARSTWA”, który wygłosił prof. dr hab. Adam Roman z Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Wśród czynników, które stanowią problemy współczesnego pszczelarstwa, Profesor Adam Roman wymienił: zmiany klimatyczne, nowe jednostki chorobowe, pestycydy, wielkoobszarowe, intensywne rolnictwo, antropogeniczne zanieczyszczenia środowiska, praca hodowlana oraz edukacja.

Pszczelarstwo jest sprzymierzeńcem rolnictwa i czynnikiem zwiększającym plony, dlatego trzeba podejmować działania na rzecz ograniczenia wykorzystania chemicznych środków ochrony roślin i rygorystycznego przestrzegania ich stosowania. Wskazane jest zmniejszenie areałów monokultur na rzecz większej bioróżnorodności upraw i wprowadzenie do uprawy większej liczby gatunków roślin nektarodajnych. Każde działanie zmniejszające antropogeniczne zanieczyszczenia środowiska, zielona energia, proekologiczne technologie przemysłowe i inne działania na rzecz czystego środowiska również sprzyjają pszczelarstwu. Należy także prowadzić racjonalną pracę hodowlaną, aby nie doprowadzić do nadmiernego zawężenia bioróżnorodności

genetycznej populacji pszczoły miodnej. Nie wolno zapominać o tym, że nie zawsze doskonalenie cech pożądanych gospodarczo jest dobre dla doskonałego gatunku. Na zakończenie Profesor Adam Roman powiedział, że systematyczna edukacja powoduje, że społeczeństwo jest coraz bardziej świadome roli pszczół w środowisku i w rolnictwie. Po wykładzie odbyła dyskusja, w której wzięli udział: prof. dr hab. Joanna Makulska i dr hab. Maciej Murawski, prof. URK.

Kolejnym ważnym punktem posiedzenia plenarnego było przedstawienie kandydatów do uzupełnienia komisji/zespołów i sekcji KNZiA oraz głosowanie niejawne. Pełen skład Komisji/Zespołów i Sekcji po uzupełnieniu o szerokie grono specjalistów z różnych obszarów naukowych oraz praktyki został podany na stronach 4-11 Biuletynu.

Uprawnienia zawodowe zootechników i ichtiologów zreferowała prof. dr hab. Krystyna Demska-Zakęś. W stosunku do omawianego w poprzedniej kadencji projektu wprowadzono kilka, sugerowanych przez członków Komitetu zmian. Prace nad uprawnieniami zawodowymi rozpoczęły się, ponieważ w polskim ustawodawstwie brakuje regulacji, określających kompetencje osób podejmujących kluczowe działania w odniesieniu do zwierząt: gospodarskich, towarzyszących, wolno żyjących, wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych i innych utrzymywanych przez człowieka (np. w ogrodach zoologicznych, schroniskach dla zwierząt, oceanariach, placówkach doświadczalnych). Istniejące przepisy określają jedynie, które instytucje są uprawnione do prowadzenia określonych działań. Powoduje to sytuację, w których wiele działań z obszaru hodowli, utrzymywania, żywienia czy dobrostanu zwierząt podejmowanych i prowadzonych jest przez osoby, które z racji braku odpowiedniego wykształcenia nie mają właściwych kompetencji do pracy ze zwierzętami. Zagroza to bezpieczeństwu zarówno zwierząt, jak i ludzi, ogranicza możliwości zapewnienia zwierzętom odpowiedniego dobrostanu, ma niekorzystny wpływ na produktywność i ich status zdrowotny. Ponadto sytuacja, w której zwierzęta pozbawione są fachowej opieki we wszelkich aspektach swoich życiowych potrzeb, budzi dużo wątpliwości etycznych generujących protesty społeczne. Mając powyższe na uwadze Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk oraz Polskie Towarzystwo Zootechniczne im. Michała Oczapowskiego wychodzą z inicjatywą określenia podstawowych uprawnień zawodowych w obszarze zootechniki i rybactwa/ichtiologii, które powinny być uwzględnione w polskim ustawodawstwie oraz w rozporządzeniach dotyczących zwierząt.

Po przedstawieniu projektu uprawnień zawodowych wywiązała się ożywiona dyskusja, podczas której wskazano jeszcze inne aspekty dotyczące zawodu zootechnika i ichtiologa. W efekcie dyskusji podjęto decyzję o organizacji spotkania z Dziekanami Wydziałów kształcących na kierunku zootechnika, ichtiologia i akwakultura oraz biogospodarka rybacka w celu zaopiniowania przedłożonych propozycji uprawnień zawodowych.

W kolejnym punkcie zostały przedstawione plany pracy gremiów KNZiA PAN na 2025 rok, które zreferowali przewodniczący lub osoby upoważnione. Wśród zaplanowanych działań poszczególne gremia Komitetu zamierzają brać udział w opiniowaniu projektów aktów prawnych z zakresu zootechniki i rybactwa, organizacji konferencji, webinarium, przygotowaniu artykułów popularnonaukowych oraz w innych formach popularyzacji nauki. Ważnym

elementem pracy będzie promocja zootechniki i rybactwa, współpraca z towarzystwami naukowymi, związkami branżowymi oraz z szeroko rozumianą praktyką.

Następnie prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk przedstawiła informacje o procedowaniu projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt, nawiązując również do udziału w wysłuchaniu publicznym w Sejmie w dniu 30 stycznia 2025 r. Intencją projektu zmian do ustawy, była poprawa dobrostanu zwierząt, ochrona zwierząt, redukcja bezdomności, kontrola populacji, nowe standardy funkcjonowania schronisk, utworzenie rejestru stowarzyszeń, psów, kotów, systemy informacji o schroniskach. Osoby, które zabierały głos podczas wysłuchania w Sejmie, nie negowały, że zmiany są potrzebne, ale przygotowany obywatelski projekt obciążony jest niestety wieloma mankamentami.

Na zakończenie posiedzenia Przewodniczący KNZiA prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski poinformował zebranych o terminie następnego posiedzenia Plenarnego w dniu 15 maja 2025 roku oraz o przygotowywanym sprawozdaniu z działalności Komitetu w 2024 roku.

*Opracowanie: prof. dr hab. Anna Wójcik
Zdjęcia: prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk*

Wydarzenia

16 grudnia minister nauki i szkolnictwa wyższego Dariusz Wiczorek, rektorka Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu prof. Bogumiła Kaniewska oraz prezes zarządu Grupy MTP Tomasz Kobierski podpisali list intencyjny w sprawie organizacji Europejskich Targów Nauki. Wydarzenie odbędzie się w dniach 3-6 czerwca 2025 roku na terenie MTP, w ramach największych targów przemysłowych ITM Industry Europe. Będzie to spotkanie przedstawicieli świata nauki, przemysłu i instytucji badawczych. Organizatorzy mają nadzieję stworzyć platformę integrującą naukę, innowacje i biznes.

https://epoznan.pl/news-news-158064-duze_wydarzenie_szykuje_sie_w_poznaniu_w_obecnosci_ministra_nauki_i_szkolnictwa_wyzszego_podpisano_list_intencyjny

Dr hab. Paweł Kołodziejski prodziekan ds. studiów Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach oraz kierownik Katedry Fizjologii, Biochemii i Biostruktury Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, został nowym członkiem Akademii Młodych Uczonych Polskiej Akademii Nauk (PAN). Na 17 miejsc zgłoszono rekordową liczbę 116 kandydatów i kandydatek. Jako członek Akademii Młodych Uczonych, dr hab. Paweł Kołodziejski będzie uczestniczył w monitorowaniu i opiniowaniu projektów aktów prawnych, a także wspierał opracowywanie rekomendacji i proponowanie zmian w zasadach organizacji nauki w Polsce.

Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezes Stowarzyszenia Miłośników Żubrów, prof. dr hab. Wanda Olech-Piasecka (SGGW) została odznaczona KRZYŻEM KAWALERSKIM ORDERU ODRODZENIA POLSKI za wybitne zasługi w pracy

naukowo-badawczej, za działalność na rzecz ochrony przyrody. Pani Profesor otrzymała również Nagrodę Marszałka Województwa Podlaskiego *Opus Viridis* w kategorii Osobowość 2024.

26 lutego br. odbyło się posiedzenie Prezydium KNZiA z udziałem dziekanów wszystkich wydziałów w Polsce kształcących na kierunkach zootechnika, rybactwo i pokrewnych. Dyskutowano o katalogu propozycji uprawnień zawodowych zootechników i ichtologów. Dziekani jednomyślnie poparli tę inicjatywę. Następnie zaproponowany katalog uprawnień zawodowych został przyjęty w formie uchwały przez KNZiA. Kolejnym etapem będzie procedowanie tej sprawy przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi przyznał nagrody dwóm zespołom badawczym Instytutu Zootechniki – PIB w Krakowie. Zespół kierowany przez dr hab. Annę Radko, prof. IZ został wyróżniony za projekt dotyczący opracowania nowoczesnych metod molekularnych DNA do identyfikacji rasowej i gatunkowej bydła, co ma szczególne znaczenie dla ochrony rodzimej rasy polskiej czerwono-białej. Drugi zespół, pod przewodnictwem dr hab. Moniki Trzcińskiej, prof. IZ, zdobył uznanie za projekt „Od nasienia do prosięcia”, który wprowadza do praktyki inseminacyjnej innowacyjną metodę wykorzystania kriokonserwowanego nasienia knura. Uroczystość wręczenia nagród odbyła się 21 marca br.

Ukonstytuowała się Rada Przewodniczących Komitetów Naukowych, stały organ doradczy Prezesa PAN. Pierwsze posiedzenie odbyło się 29 stycznia br. W skład Rady wchodzi przewodniczący komitetów naukowych, problemowych i narodowych. Przewodniczącym Rady wybrany został prof. dr hab. Robert Grzeszczak (przewodniczący Komitetu Nauk Prawnych), a wiceprzewodniczącą dr hab. Magdalena Krzymowska, prof. IBB (przewodnicząca Komitetu Biologii Molekularnej Komórki). Zadaniem tego gremium jest opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących nauki; inicjowanie ekspertyz dotyczących ważnych aspektów życia społecznego i gospodarczego kraju; współpraca z instytucjami w kraju i za granicą w celu wspierania środowiska naukowego oraz wymiana doświadczeń w zakresie funkcjonowania komitetów. Szczegółowy zakres działalności Rady określa regulamin uchwalony przez Prezydium Akademii.

W drugiej połowie 2024 r. Decyzją Przewodniczącego Polskiej Komisji Akredytacyjnej na listę ekspertów PKA w kadencji 2024-2027, do grupy ekspertów współpracujących z Zespołem nauk rolniczych i nauk weterynaryjnych w dyscyplinie zootech-

nika i rybactwo zostały włączone kolejne osoby (*kursywa*). Obecny skład ekspertów PKA (https://pka.edu.pl/?ae_global_templates=eksperci-nauk-rolniczych):

- prof. dr hab. Krystyna Demska-Zakęś – UWM w Olsztynie
- prof. dr hab. Krzysztof Formicki – ZUT w Szczecinie
- prof. dr hab. Stanisław Kondracki – Uniwersytet w Siedlcach
- *dr hab. Monika Kowalska-Górska – UP we Wrocławiu*
- *dr hab. Edyta Molik – UR w Krakowie*
- *dr hab. Tomasz Niemiec – SGGW w Warszawie*
- prof. dr hab. Bożena Nowakowicz-Dębek UP w Lublinie
- *dr hab. Piotr Pawlak – UP w Poznaniu*
- *prof. dr hab. Dariusz Piwczyński – Politechnika Bydgoska*
- dr hab. Adam Roman – UP we Wrocławiu
- prof. dr hab. Wiesław Sobotka – UWM w Olsztynie

Laureatką tegorocznej edycji konkursu im. Profesor Marii Joanny Radomskiej została prof. dr hab. Justyna Więcek – Dziekan Wydziału Hodowli, Bioinżynierii i Ochrony Zwierząt SGGW. Celem konkursu jest docenienie i promowanie kobiet pracujących w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, które mają szczególne osiągnięcia w obszarze naukowym i organizacyjnym, a tym samym wskazywanie wzorców dobrych praktyk w zakresie rozwoju kariery naukowej.

Prof. dr hab. Bronisława Chełmońska (UP we Wrocławiu) – październik 2024. Pośmiertnie uhonorowana Medalem Towarzystwa Biologii Rozrodu – wyróżnienie przyznano za stworzenie szkoły naukowej biologii rozrodu ptaków domowych, zaangażowanie w prace założycielskie TBR i organizację oddziału Towarzystwa we Wrocławiu.

W Brukseli w dniach 11-12 marca br. odbyło się drugie spotkanie Grupy Roboczej Rady UE ds. Zasobów Genetycznych i Innowacji w Rolnictwie F 05. Polskę reprezentowały: dr hab. Elżbieta Martyniuk, prof. SGGW; dr Grażyna Polak i dr Ewa Sosin.

W dniach 5-6 marca 2025 r. Wydział Nauk o Żywności i Rybactwa Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie gościł prof. Carlosa Diasa Pereirę, wybitnego naukowca z School of Agriculture, Polytechnic University of Coimbra w Portugalii. Profesor Pereira jest członkiem CERNAS (Research Center for Natural Resources, Environment and Society Studies) oraz cenionym specjalistą w dziedzinie techno-

logii mleczarskiej. Jego badania koncentrują się przede wszystkim na zastosowaniu nowoczesnych technologii membranowych, które umożliwiają efektywne odzyskiwanie serwatki i innych produktów ubocznych powstających w przemyśle spożywczym.

Wizyta profesora była cenną okazją do wymiany wiedzy i doświadczeń między środowiskiem akademickim a wybitnym ekspertem w tej dziedzinie. 6 marca 2025 r. prof. Carlos Dias Pereira wygłosił wykład pt. *Uses of tangential filtration technologies on the valorisation of food byproducts*. Prelekcja skierowana była do wszystkich zainteresowanych pracowników naukowych oraz studentów Wydziału, a jej celem było przybliżenie innowacyjnych metod wykorzystania filtracji membranowej w procesach przetwórstwa spożywczego. Wystąpienie spotkało się z dużym zainteresowaniem i stało się inspiracją do dalszej dyskusji na temat nowoczesnych technologii w przemyśle mleczarskim.

Wydział Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu przy wsparciu Poznańskiego koła Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego zorganizował warsztaty zootechniczno-weterynaryjne prowadzone przez dr. n. wet. Krzysztofa Janeczko i lek. wet. inż. Renatę Lewko-Wojtowicz z Ceva Animal Health Polska Sp. z o.o. 11 grudnia 2024 roku salę wykładową wypełnili młodzi adepci nauki – studenci i doktoranci kierunków zootechnika, weterynaria i rolnictwo, aby zapoznać się z nowoczesnymi metodami monitorowania statusu zdrowotnego świń na podstawie badania poubojowego płuc.

W dniu 13 czerwca 2025 roku Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie będzie uroczyście obchodził Jubileusz 70-lecia. W ramach obchodów jubileuszu zaplanowany został Kongres naukowy pt. *Bonum Animalis Salutem* współorganizowany przez Stowarzyszenie VERUS, który rozpocznie się w dniu 11 czerwca br. W przeddzień uroczystych obchodów odbędzie się Konferencja Dziekanów, Prodziekanów, Dyrektorów Instytutów, Przewodniczących Rad Naukowych w Dyscyplinie Zootechnika i Rybactwo, która będzie doskonałą okazją do dyskusji i wymiany poglądów na temat przyszłości kształcenia zootechników oraz rozwoju nauk o zwierzętach. Niech w tych dniach doniosłe i uroczyście wybrzmi głos środowiska naukowego zootechników, a także zwolenników i sympatyków tego ważnego zawodu dla bezpieczeństwa żywnościowego kraju. Szczegółowe informacje na temat wydarzenia można znaleźć pod adresem: <https://70latwbihz.zut.edu.pl/> W imieniu organizatorów serdecznie zapraszamy w tych dniach do Szczecina.

Publiczne wysłuchanie dotyczące obywatelskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz niektórych innych ustaw (druk nr 700)

W dniu 30 stycznia 2025 roku w sali kolumnowej Sejmu RP w Warszawie odbyło się publiczne wysłuchanie dotyczące obywatelskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz niektórych innych ustaw (druk nr 700).

Projekt zakłada m.in. poprawę dobrostanu zwierząt, rozszerzenie zakresu ich ochrony, ograniczenie bezdomności zwierząt domowych oraz kontrolę ich populacji. Przewiduje również wprowadzenie systemu identyfikacji zwierząt domowych, podniesienie standardów funkcjonowania schronisk, a także utworzenie Rejestru Stowarzyszeń Hodowców Psów i Kotów oraz Systemu Informacji o Schroniskach.

Wśród wielu prelegentów, byli również reprezentanci środowiska zootechnicznego:

- prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk – członek Prezydium Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN; ZUT w Szczecinie
- prof. dr hab. Anna Wójcik – Prezes Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, sekretarz naukowy KNZiA
- prof. dr hab. Piotr Ślósarz – przewodniczący Komisji Dobrostanu Zwierząt KNZiA PAN, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
- prof. dr hab. Andrzej Jakubczak – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
- dr hab. Maciej Murawski, prof. URK członek KNZiA i KNWiBR PAN, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie
- dr Kamil Drabik (Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie)
- dr Mateusz Rawski – członek Komisji Dobrostanu Zwierząt KNZiA PAN, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu)

prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk

prof. dr hab. Anna Wójcik

prof. dr hab. Piotr Ślósarz

Prelegenci podkreślili znaczenie roli zootechnika w kontekście opieki nad zwierzętami. Zootechnicy dysponują specjalistyczną wiedzą z zakresu hodowli, żywienia, dobrostanu oraz zarządzania zwierzętami, co jest niezbędne do zapewnienia odpowiednich warunków ich utrzymania w schroniskach i innych placówkach opiekujących się zwierzętami. Dodatkowo zaznaczono, że absolwenci zootechniki w Polsce są dobrze przygotowani do pracy. W tym kontekście brak prawnych umocowań uprawnień zootechników w projekcie ustawy stanowi istotne niedopatrzenie.

prof. dr hab. Andrzej Jakubczak

dr hab. Maciej Murawski, prof. URK

Zwrócono również uwagę na inne poważne wątpliwości merytoryczne dotyczące projektu ustawy. Między innymi na nową definicję „zwierzęcia domowego”, która może prowadzić do zawężenia ochrony prawnej i nadużyć, umożliwiając uznanie dzikich lub egzotycznych zwierząt za „towarzyszy codziennego życia”. Ponadto wskazano na niepraktyczność przepisów nakładających obowiązek zapewnienia zwierzętom domowym godzinnego ruchu na zewnątrz dwa razy dziennie, bez uwzględnia specyfiki poszczególnych gatunków, stanu fizjologicznego oraz zróżnicowanych potrzeb.

Prelegenci zwrócili uwagę, że definicja „kota wolnobytnego” może przyczynić się do wzrostu liczby bezdomnych kotów i negatywnie wpłynąć na środowisko. Zauważono, że brak konsultacji z biologami, ekologami i behawiorystami skutkuje uchwaleniem przepisów, które nie uwzględniają rzeczywistych potrzeb zwierząt ani konsekwencji dla ekosystemu.

dr Kamil Drabik

dr Mateusz Rawski

Kolejną kwestią, na którą zwrócono uwagę, było pominięcie w projekcie ustawy klatek kennelowych, które mają istotne znaczenie w zapewnieniu dobrostanu psów, zwłaszcza w sytuacjach stresowych, takich jak przeprowadzki czy rekonwalescencja po operacjach. Ich brak może negatywnie wpłynąć na komfort zwierząt.

Wątpliwości wzbudziły także przepisy ograniczające stosowanie uwięzi wyłącznie do spacerów i transportu, co może okazać się niepraktyczne w sytuacjach wymagających czasowego unieruchomienia psa, na przykład podczas zabiegów weterynaryjnych czy ewakuacji.

Podkreślono również realne zagrożenia związane z wprowadzeniem Rejestru Stowarzyszeń Hodowców Psów i Kotów, który bez odpowiednich mechanizmów nadzoru może okazać się nieskuteczny w walce z pseudohodowlami. Samo istnienie rejestru nie zapewnia przestrzegania standardów hodowli.

Wskazano, że rozszerzenie uprawnień organizacji społecznych, które mogłyby samodzielnie wносить wnioski o ukaranie w postępowaniach karnych, budzi zastrzeżenia. Podkreślono ryzyko nadużyć, takich jak bezpodstawne oskarżenia czy konflikty interesów, które mogłyby podważyć wiarygodność organizacji oraz negatywnie wpłynąć na dobrostan zwierząt.

Kolejnym problemem, na który zwrócono uwagę, jest wprowadzenie centralnego rejestru hodowców, który, choć ma na celu lepszą kontrolę nad hodowlami, budzi obawy dotyczące prywatności i bezpieczeństwa danych. Przepisy dotyczące przypadku zwierząt w przypadku skazania lub umorzenia postępowania karnego również budzą kontrowersje, ponieważ mogą naruszać zasadę domniemania niewinności i prowadzić do nieuzasadnionego odbierania zwierząt właścicielom.

Zwrócono także uwagę na brak szczegółowej analizy finansowej obowiązkowej kastracji zwierząt, co może stanowić znaczne obciążenie dla gmin i schronisk.

Na zakończenie prelegenci zaapelowali o przeprowadzenie interdyscyplinarnych konsultacji w trakcie procesu legislacyjnego, aby nowe regulacje były zgodne z aktualnym stanem wiedzy naukowej i odpowiadały rzeczywistym potrzebom zwierząt.

Opracowanie i zdjęcia: prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk

Stanowiska Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN wobec projektów ustawy o ochronie zwierząt oraz ustaw pokrewnych

W ostatnim czasie w Sejmie procedowane są projekty ustaw, mające na celu poprawę dobrostanu zwierząt gospodarskich i domowych. Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk aktywnie uczestniczy w ocenie tych inicjatyw legislacyjnych.

Do tej pory Komitet przygotował opinie na temat ośmiu projektów ustaw, opierając się na solidnej wiedzy naukowej, zasadach dobrostanu zwierząt oraz realiach społeczno-gospodarczych. Działania KNZiA PAN miały na celu wspieranie tworzenia rozwiązań prawnych, które będą uwzględniały dobrostan zwierząt oraz potrzeby właścicieli i całego społeczeństwa.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt (Druk nr 442)

Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk, po zasięgnięciu opinii eksperta **dr hab. Ewy Jastrzębskiej, prof. UWM** z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Wydziału Bioinżynierii Zwierząt, Katedry Hodowli Koni i Jeździectwa, w wyniku analizy projektu zwrócił uwagę na brak precyzyjnych kryteriów określających warunki pracy koni oraz na fakt, że w ostatnich latach wprowadzono już szereg regulacji poprawiających ich dobrostan.

Zdaniem Komitetu nie ma potrzeby zmiany artykułu 14 ustawy o ochronie zwierząt w zakresie wprowadzenia zakazu zarobkowego przewozu pasażerów pojazdami zaprzęgowymi, jeśli liczba pasażerów przekracza sześć. Istotniejsze jest przestrzeganie oraz skuteczna egzekucja już istniejących regulacji prawnych. Właściwie przygotowane do pracy konie, którym zapewnia się odpowiedni odpoczynek i możliwość realizacji potrzeb behawioralnych, są w stanie bez uszczerbku dla swojego zdrowia pracować efektywnie, nawet w trudnych warunkach, takich jak tereny górskie. Ponadto, zastosowanie technologii, takich jak silniki elektryczne wspomagające pracę koni, może znacząco poprawić warunki ich pracy, zwłaszcza w wymagających rejonach.

Poselski projekt ustawy o działalności stowarzyszeń felinologicznych i kynologicznych oraz organizacji hodowli kotów i psów rasowych (Druk nr 837)

Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk, po konsultacjach z ekspertkami: **prof. dr hab. Iwoną Rozempolską-Rucińską** z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (Zakład Animaloterapii i Psychologii Zwierząt Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki) oraz **dr Katarzyną Fiszdron** ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie (Katedra Genetyki i Ochrony Zwierząt

Instytutu Nauk o Zwierzętach) popiera główne pryncypia przedłożonego projektu: uregulowanie hodowli psów i kotów rasowych oraz poprawę ich dobrostanu. Obecny stan regulacji prawnych hodowli tych zwierząt w Polsce jest zbyt ogólnikowy, co prowadzi do licznych nadużyć, w tym funkcjonowania pseudohodowli, które nie spełniają podstawowych standardów dobrostanu. KNZiA PAN uznaje, że proponowane zmiany, takie jak obligatoryjne kontrole hodowli, wprowadzenie jednolitych standardów rejestracji stowarzyszeń oraz wymóg opracowania programów hodowlanych, są niezbędne dla poprawy warunków utrzymania zwierząt i przeciwdziałania nieodpowiedzialnym praktykom hodowlanym.

W opinii Komitetu niezbędnym jest konieczność doprecyzowania niektórych zapisów projektu, co umożliwi większą skuteczność w egzekwowaniu prawa. Podkreślono również potrzebę szczegółowego określenia formy egzaminów dla hodowców, skupiając się na potwierdzeniu kompetencji oraz wprowadzenia jasnych zasad dotyczących niezapowiedzianych kontroli i konsekwencji negatywnych ocen. Zwrócono uwagę na wątpliwości związane z publikowaniem osobowych danych hodowców w kontekście RODO, sugerując ich udostępnianie wyłącznie uprawnionym organom państwowym. Komitet postuluje wprowadzenie limitów dotyczących liczby miotów dla kotek hodowlanych oraz jasnych wytycznych w kwestii uznawania zagranicznych rodowodów. Uważa, że kary pieniężne powinny być proporcjonalne do naruszeń, a hodowcy powinni mieć możliwość odwołania się od decyzji administracyjnych. Zwrócono również uwagę na konieczność określenia standardów szkoleń psów agresywnych oraz kwalifikacji osób je prowadzących.

KNZiA PAN postuluje wprowadzenie do ustawy wytycznych dotyczących w zakresie minimalnych warunków utrzymania psów i kotów. Rekomenduje wprowadzenie obowiązkowych badań genetycznych psów i kotów hodowlanych, szczególnie w przypadku ras podatnych na choroby dziedziczne. Pozwoli to na ograniczenie rozprzestrzeniania się wad genetycznych.

Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN popiera projekt ustawy o hodowli psów i kotów rasowych, wskazując na jego potencjał w podniesieniu standardów hodowli i poprawy dobrostanu zwierząt.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt (Druk 608)

Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk, po zasięgnięciu opinii ekspertek **prof. dr hab. Iwony Rozempolskiej-Rucińskiej** oraz **dr Katarzyny Fiszdón**, wyraża wątpliwości dotyczące projektu ustawy, który zakłada zakaz trzymania psów na uwięzi oraz wprowadza szczegółowe wymagania dotyczące kociów. Choć projekt ma na celu poprawę dobrostanu psów, pojawia się szereg obaw, które należy uwzględnić w dalszej fazie legislacyjnej.

Komitet podziela opinię, że długotrwałe trzymanie psów na łańcuchu jest niehumanitarne. Zwraca jednak uwagę, że zapis o obowiązku zapewnienia psom ruchu

poza kojcem dwa razy dziennie może być trudny do egzekwowania, podobnie jak ograniczenie czasu trzymania psów na łańcuchu do 12 godzin dziennie. Ponadto, Komitet zauważa, że zarówno psy trzymane w kojcach, jak i na łańcuchach, mogą wykazywać agresję wynikającą z izolacji i frustracji, co w konsekwencji prowadzi do zaburzeń behawioralnych.

W odniesieniu do wielkości kójców, Komitet sugeruje, aby były one określane na podstawie masy ciała zwierząt, a nie wysokości w kłębie, co byłoby bardziej spójne z międzynarodowymi standardami. Projekt nie uwzględnia również wielu sytuacji, w których trzymanie psa na smyczy lub uwięzi jest niezbędne, na przykład podczas wizyt u weterynarza, pobytu w miejscach publicznych, czy pracy psów w służbach mundurowych. Komitet postuluje uwzględnienie tych sytuacji w ustawie.

Zaproponowane minimalne wymiary kójców (od 10 do 20 m²) są niemal dwukrotnie większe niż określone w obowiązujących przepisach krajowych i unijnych. Podwyższenie tych norm wiązałoby się z istotnymi kosztami dla jednostek samorządu terytorialnego prowadzących schroniska dla bezdomnych zwierząt, jednostek naukowo-badawczych oraz organów administracji publicznej wykorzystujących psy, takich jak Policja, Straż Graniczna, Wojsko, Administracja Skarbowa i Straż Pożarna.

Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN stoi na stanowisku, że zamiast wprowadzania całkowitego zakazu trzymania psów na uwięzi, bardziej zasadne jest doprecyzowanie warunków, w jakich jest to dopuszczalne. Takie podejście zapewni większą elastyczność i lepiej dostosuje przepisy do realnych potrzeb, jednocześnie chroniąc zwierzęta przed nieodpowiednim traktowaniem.

Poselski projekt ustawy o zapobieganiu bezdomności psów i kotów (druk nr 836)

Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN popiera projekt ustawy, uznając go za istotny i niezbędny w kontekście rosnącego problemu bezdomności zwierząt, który negatywnie wpływa na społeczeństwo, środowisko i zdrowie publiczne. Wdrożenie efektywnych rozwiązań, takich jak programy sterylizacji, identyfikacji zwierząt oraz edukacja społeczna, może znacząco przyczynić się do ograniczenia tego zjawiska. Komitet wskazuje na konieczność doprecyzowania i uzupełnienia niektórych zapisów w projekcie ustawy, aby zapewnić jej skuteczność i praktyczną realizację.

Projekt ustawy wymaga doprecyzowania kilku kwestii. Komitet zaleca uściślenie definicji kotów wolno żyjących oraz określenie zakresu dostępu organizacji społecznych do Centralnego Rejestru Psów i Kotów, ograniczając go do numeru mikroczipa i podstawowych danych, bez dostępu do informacji o właścicielach. Proponuje również, aby w skład zespołów interwencyjnych wchodziła specjalistów – lekarzy weterynarii i zootechnicy.

Komitet wskazuje na potrzebę jasnego określenia odpowiedzialności za rejestrację i sterylizację kotów wolno żyjących, a także proponuje stworzenie jednego, spójnego systemu rejestracji, zamiast integracji prywatnych baz danych. Rekomenduje rozszerzenie kampanii informacyjnej o edukację na temat odpowiedzialnej opieki nad zwierzętami i przeciwdziałanie bezdomności.

Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN w pełni popiera ideę przeciwdziałania bezdomności psów i kotów. Uważamy jednak, że projekt ustawy wymaga uzupełnień i zmian. Bardzo ważne jest wprowadzenie jednoznacznych przepisów dotyczących dostępu do danych, odpowiedzialności za rejestrację zwierząt oraz mechanizmów kontroli i sankcji. Tylko kompleksowe i precyzyjne rozwiązania pozwolą na skuteczną realizację celów ustawy, przy jednoczesnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt oraz ich ochrony danych osobowych.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt (Druk nr 703)

Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN zwraca uwagę na konieczność rewizji proponowanych zmian w ustawie, dotyczących zakazu hodowli i chowu zwierząt futerkowych. Popierając troskę o dobrostan zwierząt, uważa, że wprowadzenie całkowitego zakazu jest zbyt radykalne i może mieć poważne konsekwencje ekonomiczne i społeczne, szczególnie w regionach, gdzie przemysł futrzarski jest wciąż znaczącym elementem gospodarki.

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie zakazu hodowli i chowu zwierząt futerkowych w celach komercyjnych, z wyjątkiem królików. Planowany okres przejściowy ma trwać do 1 stycznia 2029 roku. Właściciele ferm, którzy zdecydują się na zakończenie działalności przed tym terminem, będą mieli prawo do otrzymania odszkodowania. Ponadto, pracownicy ferm futrzarskich otrzymają odprawy.

Komitet wskazuje, że likwidacja ferm zwierząt futerkowych spowoduje utratę miejsc pracy, bankructwa hodowców oraz zmniejszenie wpływów do budżetu państwa. Branża ta generuje rocznie około 1,3 mld zł z eksportu, a majątek ferm szacowany jest na 4,8 mld zł. Zwierzęta futerkowe są naturalnymi „utylizatorami” produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, co jest korzystne dla środowiska. Ich likwidacja zwiększy koszty utylizacji przemysłowej, co przełoży się na wyższe ceny żywności.

Komitet zwraca uwagę na globalne tendencje oraz spadek zapotrzebowania na surowiec futrzarski, co w dłuższej perspektywie może prowadzić do stopniowej likwidacji krajowych ferm zwierząt futerkowych, szczególnie lisów i jenotów. Jest to związane z malejącą popularnością futer oraz zmieniającymi się preferencjami konsumentów, co rzuca cień na przyszłą rentowność tej branży. Zmiany te są w dużej mierze efektem ewolucji świadomości ekologicznej społeczeństw, a także rosnącej presji na zrównoważoną produkcję. W rezultacie, procesy te mogą prowadzić do „naturalnej” samolikwidacji tego sektora produkcji zwierzęcej. Należy podkreślić, że troska o dobrostan zwierząt powinna być realizowana poprzez rzetelną edukację, a także merytoryczny nadzór (dokonywany przez zootechników i lekarzy weterynarii) nad fermami i innymi miejscami utrzymywania zwierząt.

Stanowisko Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN w kwestii hodowli i chowu zwierząt futerkowych jest jednoznaczne, należy je utrzymać, jednocześnie ograniczając ich wpływ na środowisko.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt (Druk nr 835)

Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN opowiada się za ostrożnym i zrównoważonym podejściem do zmian w prawie, uwzględniającym zarówno dobrostan zwierząt, jak i realia ekonomiczne oraz społeczne.

Projekt ustawy zakłada zakaz hodowli zwierząt futerkowych, z wyjątkiem królików oraz wprowadza 15-letni okres przejściowy, trwający do końca 2039 roku. Od dnia wejścia w życie ustawy, nie będzie możliwości zakładania nowych ferm, a hodowcy nie będą uprawnieni do odszkodowań ani odpraw.

Komitet wyraża obawy dotyczące całkowitego zakazu hodowli zwierząt futerkowych, szczególnie w kontekście skutków gospodarczych i społecznych. Zwraca uwagę, że decyzje w tej sprawie powinny uwzględniać zarówno kwestie etyczne, jak i realia ekonomiczne. Zakaz może prowadzić do poważnych konsekwencji, takich jak wzrost bezrobocia na obszarach wiejskich, straty finansowe właścicieli ferm i branż powiązanych, a także spadek dochodów z eksportu. Dodatkowo, brak mechanizmów odszkodowawczych i wsparcia dla właścicieli ferm może pogłębić nierówności ekonomiczne.

Zwierzęta futerkowe odgrywają istotną rolę w zagospodarowywaniu ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego, co przynosi oszczędności producentom i korzyści dla środowiska. Komitet zauważa, że okres przejściowy do 2039 roku może okazać się niewystarczającym na dostosowanie się hodowców i przedsiębiorców, zwłaszcza tych, którzy zainwestowali w rozwój ferm. Brak jasnych przepisów przejściowych i mechanizmów wsparcia może utrudniać długoterminowe planowanie działalności.

W kontekście globalnych trendów spadku zapotrzebowania na futra, Komitet zauważa, że branża może naturalnie wygasnąć, co niekoniecznie wymaga radykalnych zmian prawnych. Uważamy, że troska o dobrostan zwierząt powinna być realizowana poprzez edukację i profesjonalny nadzór, a nie poprzez wprowadzanie restrykcyjnego prawa.

Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk wyraża jednoznaczne stanowisko dotyczące hodowli i chowu zwierząt futerkowych, opowiadając się za utrzymaniem tego sektora produkcji zwierzęcej, przy jednoczesnym wprowadzeniu środków ograniczających negatywny wpływ ferm na środowisko.

Projekt ustawy o Centralnym Azylu dla Zwierząt z dnia 22 listopada 2024 r.

Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN zwraca uwagę, że projekt wprowadza istotne modyfikacje w funkcjonowaniu Centralnego Azylu dla Zwierząt, które mają na celu usprawnienie procedur oraz dostosowanie przepisów do zmieniających się warunków. Niemniej jednak, projekt zawiera wady i niedociągnięcia, które

mogą wpłynąć na skuteczność wprowadzenia przepisów oraz ich dostosowanie do realnych potrzeb.

Komitety zwraca uwagę na brak precyzyjnego uzasadnienia proponowanych zmian, takich jak rozszerzenie zakresu działań Azylu o ochronę przyrody i edukację czy zwiększenie kompetencji Dyrektora Azylu w kwestii uśmiercania zwierząt. Ponadto projekt nie uwzględnia szczegółowej analizy wpływu tych zmian na budżet oraz funkcjonowanie Azylu, co budzi wątpliwości co do ich realności i zgodności z potrzebami organizacyjnymi. W kontekście procedur, projekt zawiera niejasności terminologiczne, które mogą prowadzić do dowolności w podejmowaniu decyzji. Na przykład, brak precyzyjnych kryteriów przy odmowie przyjęcia zwierząt może utrudnić monitorowanie ich losów, a zmniejszenie wymagań dotyczących dokumentacji stwarza ryzyko utraty istotnych danych.

Dodatkowo, projekt wprowadza zmiany, które mogą negatywnie wpłynąć na środowisko, szczególnie w kwestii wprowadzania zwierząt do parków narodowych bez odpowiednich regulacji. Istnieje ryzyko, że takie działania mogą zagrozić lokalnym ekosystemom. Ponadto, projekt nie uwzględnia analizy kosztów rozszerzenia działalności Azylu, ani nie zawiera kryteriów oceny ryzyka opóźnień w realizacji inwestycji, które mogą trwać nawet 54 miesiące. Brak rozważenia alternatywnych rozwiązań organizacyjnych i finansowych stanowi istotną lukę w projekcie.

W zakresie zmian dotyczących uśmiercania zwierząt, usunięcie obowiązku konsultacji z Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska budzi obawy o możliwość nadużyć oraz pogorszenie dobrostanu zwierząt. W związku z tym KNZiA PAN rekomenduje wprowadzenie odpowiednich mechanizmów kontrolnych, aby zapewnić ich transparentność.

Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk uznaje, że projekt wprowadza potrzebne zmiany, jednak zawiera liczne luki i niedoskonałości, które wymagają uzupełnienia i dopracowania. Komitet zaleca przeprowadzenie szczegółowej analizy finansowej, technicznej i społecznej, a także rozważenie alternatywnych rozwiązań organizacyjnych i finansowych. Podkreśla również konieczność dalszych prac nad projektem, aby zapewnić jego przejrzystość, efektywność oraz zgodność z obowiązującym prawem.

Komitet oferuje wsparcie merytoryczne w tworzeniu szczegółowych regulacji, które będą uwzględniać dobro zwierząt oraz ich opiekunów, jednocześnie gwarantując zgodność z najwyższymi standardami dobrostanu.

Pełne treści opinii i stanowisk KNZiA PAN są dostępne na stronie: <https://knz.pan.pl/>

Opracowanie: prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk

Wybitni profesorowie zootechnicy patronami ulic w Lublinie

Ulica Doświadczalna w Lublinie została podzielona na trzy mniejsze. Dwie z nich otrzymają nazwy zasłużonych profesorów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Decyzją Rady Miasta Lublin ulica Doświadczalna, położona na terenie Gospodarstwa Doświadczalnego oraz Ośrodka Jeździeckiego UP w Lublinie, podzielona zostanie na trzy mniejsze. Dotychczasowy układ ulic powodował problemy z nawigacją w tym obszarze. Podział ma wyeliminować tę niedogodność. Dwie nowo powstałe w ten sposób ulice otrzymały nazwy upamiętniające dwoje znamienitych profesorów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie: prof. dr. hab. dr. h.c. **Ewalda Sasimowskiego** oraz prof. dr. hab. dr. h.c. **Laury Kaufman**.

„Bardzo dziękuję panu prezydentowi Miasta Lublin dr. Krzysztofowi Żukowi oraz Radzie Miasta, która przychyliła się do naszej prośby i nadała nazwę ulic naszych profesorów pani Laury Kaufman oraz Ewalda Sasimowskiego. Zarówno profesor Kaufmann, jak i profesor Sasimowski są wybitnymi postaciami świata nauki. Oboje wnieśli duży wkład w rozwój nauk zootechnicznych. Profesor Laura Kaufmann w zakresie doskonalenia ras drobiu, natomiast profesor Ewald Sasimowski w zakresie badań nad użytkowaniem koni” – mówi rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie prof. dr. hab. **Krzysztof Kowalczyk**.

Jak podkreśla prof. dr. hab. **Brygida Ślaska** – Dziekan Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki – nazwanie ulicy im. Laury Kaufman w dzielnicy Lublina – Felin upamiętnia wkład Profesora w utworzenie jedynej w Polsce autoseksingowej rasy kur Polbar, której stado zachowawcze (stado rezerwy genetycznej) znajduje się na Felinie. Nadanie patronatu ulicy, na której znajduje się Stacja Dydaktyczno-Badawcza Zwierząt Drobnych im. Laury Kaufman, jest pięknym gestem wobec dokonań, ciężkiej i wyczerpującej pracy, jaką wykonywała.

Nazwanie ulicy im. Ewalda Sasimowskiego w dzielnicy Lublina – Felin, ma służyć zachowaniu pamięci o Profesorze. Nadanie patronatu ulicy, na której znajduje się

Ośrodek Jeździecki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, podkreśla związek Profesora z jeździectwem i hodowlą koni. Na podkreślenie zasługuje fakt, że Profesor był twórcą pierwszej polskiej rasy kuców, które od miejsca swego powstania otrzymały nazwę „felińskie”.

Uroczystość nadania imion profesorów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie ulicom na Felinie w Lublinie odbędzie się 6 maja 2025 r. o godz. 11:00 na ulicy Doświadczalnej 50.

Prof. dr hab. dr h.c. Laura Kaufman (1889–1972) – pierwsza kobieta – profesor zootechniki, światowej sławy znawczyni hodowli drobiu, honorowy Prezes Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, pierwszy prezes i honorowy członek Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, honorowy członek Polskiego Towarzystwa Genetycznego, honorowy członek World’s Poultry Science Association, członek korespondent oraz członek rzeczywisty Polskiej Akademii Nauk, pierwszy Doktor honoris causa Wyższej Szkoły Rolniczej (obecnie Uniwersytet Przyrodniczy) w Lublinie. Twórczyni pierwszej i jedynej w Polsce autoseksingowej rasy kur „Polbar”, której jedyne stado zachowawcze na świecie znajduje się na Felinie, obecnie ul. Laury Kaufman, poprzednio ul. Doświadczalnej 50.

Prof. dr hab. dr h.c. Ewald Sasimowski (1923–2012) – kierownik Zakładu Hodowli Koni, dyrektor Instytutu Hodowli i Technologii Produkcji Zwierzęcej, dziekan Wydziału Zootechnicznego, rektor Wyższej Szkoły Rolniczej (przekształconej w Akademię Rolniczą, obecnie Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie). Członek Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej ds. Kadr Naukowych, przewodniczący Komitetu Nauk Zootechnicznych PAN, prezes Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, prezes i wiceprezes Lubelskiego Związku Hodowców Koni, wiceprzewodniczący Komisji Produkcji Koni Europejskiej Federacji Zootechnicznej, prezes Polskiego Stowarzyszenia Użytkowników i Przyjaciół Koni Roboczych. Opiekun naukowy hodowli koników polskich w Roztoczańskim Parku Narodowym. Inicjator ostoi konia biłgorajskiego w Lasach Janowskich. Twórca pierwszej polskiej rasy kuców, które od miejsca swego powstania otrzymały nazwę „felińskie”.

Tekst zaczerpnięto ze strony internetowej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/blog/ulice-profesorow-up/>; <https://up.lublin.pl/blog/otwarcie-centrum-fenomiki/>)

Konferencje, warsztaty i relacje

Webinarium Komitetów PAN pt. „Nie krzywdź zwierząt paragrafem”

11 grudnia 2024 r. odbyło się kolejne webinarium organizowane wspólnie przez Komitet Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu oraz Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury. W zamyśle organizatorów tytuł „Nie krzywdź zwierząt paragrafem” ma być cyklem spotkań upowszechniających aktualną wiedzę z zakresu dobrostanu zwierząt. Ma to w dużym stopniu związek z toczącą się debatą na temat zgłaszanych projektów ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz zmianie niektórych innych ustaw. Celem webinarium było omówienie wyzwań związanych z ochroną zwierząt, w tym przedstawienie różnych aspektów dotyczących postrzegania zwierząt w społeczeństwie, ich dobrostanu oraz sytuacji prawnej i społecznej związanej z tymi zagadnieniami.

link do webinarium:

<http://pan.online.edraurban.pl/Nie-krzywdz-paragrafem.mp4>

Prelegentami webinarium byli: prof. dr hab. Wojciech Nizański z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Katedra Rozrodu z Kliniką Zwierząt Gospodarskich, prof. dr hab. Romuald Zabielski czł. koresp. PAN z Centrum Medycyny Translacyjnej SGGW w Warszawie, dr Mateusz Rawski z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Katedra Zoologii oraz lek. wet. Anna Rogowska ze Związku Kynologicznego w Polsce. Panel dyskusyjny, jak i całe wydarzenie, moderowała prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, Katedra Biotechnologii Rozrodu Zwierząt i Higieny Środowiska.

Pierwszy wykład, zatytułowany „Wyzwania przed ochroną zwierząt”, zaprezentował dr Mateusz Rawski. Skupił się na postrzeganiu zwierząt w społeczeństwie, wskazując na różnice między ich rzeczywistym obrazem w naturze a wyobrażeniami, które tworzymy. Dr Mateusz Rawski omówił również ewolucję myśli o dobrostanie zwierząt oraz zmiany w podejściu do nich w kontekście XXI wieku. Podkreślił wpływ urbanizacji na życie zwierząt oraz potrzebę dostosowania przepisów prawnych w celu lepszej ochrony ich dobrostanu. W odniesieniu do przyszłości i zmian prawnych, prelegent zaznaczył konieczność kontynuowania edukacji i aktualizacji regulacji, by odpowiadały one zmieniającym się realiom.

Prints Screen z webinarium: <http://pan.online.edraurban.pl/Nie-krzywdz-paragrafem.mp4>

Kolejnym prelegentem był prof. dr hab. Wojciech Niżański, który w wykładzie pt. „Kastracja a zdrowie i dobrostan zwierząt” omówił to zagadnienie w kontekście zdrowia zwierząt. Kontynuując temat odpowiedzialnego opiekowania się zwierzętami, poruszył również kwestie metod kontroli rozrodu, w tym antykoncepcji oraz etycznych aspektów związanych z kontrolą liczebności populacji zwierząt. Prof. Wojciech Niżański zwrócił uwagę na konieczność uwzględniania szerokiego wachlarza współczesnych technik kontroli rozrodu, które należy dobierać indywidualnie, zgodnie z rzeczywistymi potrzebami konkretnego zwierzęcia. Profesor podkreślił, że ograniczanie pojęcia antykoncepcji wyłącznie do chirurgicznego usuwania gonad jest archaiczne i nie uwzględnia postępów w weterynarii. Tego rodzaju podejście może sprawiać wrażenie braku pełnej troski o rzeczywisty dobrostan zwierząt, zwłaszcza w kontekście dostępnych alternatywnych metod.

W kontekście zagadnień dotyczących dobrostanu zwierząt, kolejnym prelegentem była lek. wet. Anna Rogowska, która skupiła się na standardach hodowli psów w wykładzie pt. „Pies” i „pies rasowy” – standardy hodowli. W swoim wystąpieniu omówiła definicję „psa rasowego” oraz regulacje dotyczące hodowli w FCI i ZKwP. Zwróciła uwagę na znaczenie wzorców ras i ich granic, podkreślając, jak istotne jest zachowanie zdrowia psa jako najważniejszego priorytetu w procesie hodowli. Lek. wet. A. Rogowska omówiła także charakter i użytkowość psów, wskazując na różnorodność ras oraz ich specyficzne potrzeby, które należy uwzględniać w kontekście zapewniania im odpowiedniego dobrostanu. Zwróciła szczególną uwagę na potrzeby ras brachycefalicznych, które wymagają specjalnej troski ze względu na swoje unikalne cechy anatomiczne, co może prowadzić do problemów z ich dobrostanem.

„Czy potrafimy zachować się racjonalnie?” – to pytanie postawione było w tytule referatu prof. dr. hab. Romualda Zabielskiego czł. koresp. PAN. Profesor poruszył temat chowu i hodowli zwierząt na potrzeby człowieka, uwzględniając zarówno zwierzęta gospodarskie, jak i towarzyszące. Zwrócił szczególną uwagę na skalę produkcji zwierząt, wskazując na jej bezpośredni wpływ na zasoby przyrodnicze, takie jak woda, gleba i bioróżnorodność oraz na zmiany klimatyczne związane z intensywną hodowlą. Podkreślił również, że odpowiedzialność za konsekwencje nieracjonalnych działań w tym zakresie spoczywa nie tylko na prawodawcach, ale również na właścicielach i opiekunach zwierząt. Wskazał na konieczność przyjęcia zrównoważonego podejścia do hodowli, które uwzględni zarówno aspekty ekologiczne, jak i etyczne, a także dbałość o dobrostan zwierząt. Profesor Zabielski podkreślił, że odpowiedzialne i racjonalne zarządzanie hodowlą zwierząt jest bardzo ważne z perspektywy ochrony środowiska, ale także z punktu widzenia społecznego, ponieważ ma to bezpośredni wpływ na zdrowie publiczne, jakość życia ludzi oraz przyszłość ekosystemu.

Na zakończenie webinarium odbył się panel dyskusyjny, moderowany przez prof. dr. hab. Bogumiłę Pilarczyk, w którym udział wzięli prof. dr. hab. Wojciech Niżański, prof. dr. hab. Romuald Zabielski, dr Mateusz Rawski oraz lek. wet. Anna Rogowska.

Panel dyskusyjny stał się przestrzenią ożywionej wymiany poglądów między ekspertami a uczestnikami webinarium. W odpowiedzi na liczne pytania od słuchaczy, paneliści podjęli dyskusję na istotne tematy poruszone podczas wcześniejszych wykładów, rozwijając swoje wypowiedzi i przedstawiając różnorodne punkty widzenia.

Webinarium stanowiło dobre forum wymiany wiedzy naukowej dotyczącej współczesnych wyzwań w obszarze ochrony i dobrostanu zwierząt. Prelegenci zwrócili uwagę na konieczność nieustannego podnoszenia świadomości społecznej oraz wdrażania zmian legislacyjnych, które powinny opierać się na najnowszych badaniach naukowych, mających na celu optymalizację dobrostanu zwierząt. Spotkanie zakończyło się konkluzją, iż jedynie zintegrowane i odpowiedzialne podejście do tych zagadnień umożliwi wdrożenie realnych i trwałych zmian.

Opracowanie: prof. dr. hab. Bogumiła Pilarczyk

Konferencja pt. „Zrównoważona hodowla jesiotra i ochrona innych gatunków ryb słodkowodnych: perspektywy dla ekologicznego rozwoju”

Organizatorem konferencji była Organizacja Producentów Ryb Jesiotrowatych (OPRJ) z siedzibą w Toruniu. Przedsięwzięcie to zostało dofinansowane ze środków programu „Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027” w ramach II etapu operacji pt. „Król Jesiotr – wielki powrót Króla Polskich Rzek na europejskie stoły”. Patronem honorowym konferencji było Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Odbyła się ona w dniach 17-18 stycznia 2025 r. na terenach targowych Messe Berlin w czasie międzynarodowych targów „Internationale Grüne Woche”, czyli tzw. Zielonego tygodnia (17-26 stycznia 2025 r.). Historia tych targów sięga już bez mała 100 lat, a w 2025

roku była to 89 edycja tego wydarzenia. Na targach swoje produkty prezentuje branża żywnościowa, rolnicza i ogrodnicza. W bieżącym roku wzięło w nich udział ok. 1400 wystawców z 60 krajów.

Targi „Grüne Woche” to nie tylko wystawy i komercja sensu stricto, ale również miejsce do dyskusji i popularyzacji wiedzy w czasie takich wydarzeń jak np. konferencje i warsztaty dotyczące szeroko rozumianego sektora produkcji żywności. Takim niewątpliwie była konferencja pt. „Zrównoważona hodowla jesiotra i ochrona innych gatunków ryb słodkowodnych: perspektywy dla ekologicznego rozwoju”.

Pierwszego dnia odbył się panel wykładowy, który otworzyli prezes OPRJ Mirosław Purzycki i wiceprezes OPRJ Tomasz Ciesielski (fot. 1). W oficjalnej części głos zabrali też Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jacek Czerniak (fot. 2) i wiceprezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dr Tomasz Nawrocki. W konferencji wzięło udział 120 uczestników, a referaty głosili pracownicy Instytutu Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza – Państwowego Instytutu Badawczego (IRS-PIB), Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Uniwersytetu w Kłajpedzie (Litwa) oraz Zespołu Parków Krajobrazowych nad Dolną Wisłą i Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Prezentowane wykłady obejmowały tematykę: programów aktywnej ochrony jesiotrów i innych gatunków ryb, bezpieczeństwa żywności, czy też rozwiązań innowacyjnych w hodowli i kontrolowanym rozrodzie ryb jesiotrowatych. Dru-

Fot. 1. Otwarcie konferencji przez prezesów OPRJ

Fot. 2. Wystąpienie Sekretarza Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jacka Czerniaka

giego dnia odbyły się warsztaty prowadzone przez hodowców ryb i pracowników IRS-PIB. Ich tematem było m.in. stosowanie dodatków paszowych w hodowli ryb słodkowodnych, wdrażanie nowych modeli żywieniowych w hodowli ryb i znaczenie polikultury w rozwoju i optymalizacji efektów hodowlanych gospodarstw akwakultury.

W czasie tegorocznych targów „Grüne Woche” swoje produkty wystawiali m.in. polscy producenci ryb, produktów rybnych i kawioru (fot. 3).

Fot. 3. Jedno z polskich „rybnych” stanowisk promocyjnych

Odbywały się pokazy kulinarne, istniała możliwość degustacji dań rybnych. Uczestnicy konferencji mieli też sposobność zwiedzania licznych wystaw targowych i posmakowania specjałów kuchni z całego świata. Z dokładną relacją z konferencji można zapoznać się na stronie internetowej OPRJ: <http://jesiotrowate.torun.pl/>

*Opracowanie: prof. dr hab. Zdzisław Zakęś, dr hab. Agata Cejko-prof. IRS-PIB
Instytut Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza – PIB w Olsztynie
Zdjęcia: organizator konferencji*

XVII Szkoła Zimowa im. prof. dr. hab. Mariana Różyckiego

W dniach 10-13 lutego 2025 r. odbyło się w Ustroniu Seminarium Naukowe w ramach XVII Szkoły Zimowej im. prof. dr. hab. Mariana Różyckiego. Temat przewodni tegorocznej edycji brzmiał **„Strategie produkcji wieprzowiny a problem bezpieczeństwa żywnościowego”**. Był to temat bardzo aktualny w obliczu sytuacji na rynku wieprzowym i w sektorze produkcji świń w Polsce. Głównym organizatorem XVII Szkoły Zimowej był Instytut Zootechniki PIB w Krakowie – Zakład Hodowli Świń, przy współpracy z Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu – Wydziałem Medy-

cyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach, Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie – Katedrą Nauk o Zwierzętach Monogastrycznych – Pracownią Hodowli Trzody Chlewnej i Katedrą Genetyki, Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie – Katedrą Hodowli Zwierząt oraz Polskim Związkiem Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej POLSUS.

W bieżącym roku frekwencja, podobnie jak w latach ubiegłych była na wysokim poziomie, bowiem w Seminarium Naukowym uczestniczyły 102 osoby. Wśród uczestników znaleźli się pracownicy naukowcy z uniwersytetów przyrodniczych/rolniczych i instytutów badawczych, przedstawiciele hodowców świń, doradztwa rolniczego, jak również wielu firm związanych z hodowlą, produkcją pasz i dodatków paszowych, ubojem, przetwórstwem mięsa wieprzowego i handlem.

Podczas Seminarium odbyły się 4 sesje plenarne, podczas których wygłoszonych zostało 9 referatów. W pierwszej sesji, zwanej tradycyjnie „ogólnokształcącą” wygłoszono 3 referaty:

- Problemy z retencją wody na obszarach rolnych w kontekście upraw i hodowli – Jacek Jarząbek, **Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie**, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej

- Cyfrowa przyszłość rolnictwa: Wizja Portalu Rolnika jako innowacyjnego narzędzia w zarządzaniu gospodarstwem i hodowlą zwierząt – Marek Szulc, Agro Aplikacje Sp. z o. o.

- Myślistwo za i przeciw w kontekście strategii produkcji wieprzowiny – Wojciech Kozeł, Krzysztof Karpiesiuk, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie.

Pierwszy z prelegentów, Pan Jacek Jarząbek, pełniący funkcję *zastępcy prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie* przedstawił szereg interesujących i niezmiernie ważnych w ostatnim czasie informacji o stanie wód w Polsce. Omówił obserwowane obecnie niekorzystne zjawiska, powiązane z coraz częściej spotykanymi okresami suszy. Zaprezentował wpływ powiększającego się niedoboru wody na produkcję roślinną i zwierzęcą. Na koniec przedstawił działania **Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie** **zmierzające do niwelowania niekorzystnych zjawisk związanych z postępującym ograniczaniem dostępnych zasobów wody dla szeroko pojętego rolnictwa w kraju.**

Drugi referat dotyczył już istniejących oraz planowanych w niedalekiej przyszłości innowacji, które mogą znaleźć zastosowanie w gospodarstwach zajmujących się chowem zwierząt. Zaprezentowane przez pana Marka Szulca nowoczesne rozwiązania mieściły się w obszarze szeroko pojętej cyfryzacji rolnictwa. Dotyczyły przede wszystkim usprawnienia zarządzania stadem, szeroko rozumianą produkcją zwierzęcą, a tym samym ograniczeniu zapotrzebowania na pracę rolnika, hodowcy.

W trzecim referacie przygotowanym przez przedstawicieli ośrodka olsztyńskiego autorzy niejako bronili zasadności istnienia łowiectwa, które często jest poddawane atakom. Stwierdzili, że łowiectwo to nieodłączny element historii ludzkości, ewoluujący razem z rozwojem cywilizacji. Odgrywało i nadal odgrywa ważną rolę w kształtowaniu relacji człowieka ze środowiskiem naturalnym. Stwierdzili, że trwające debaty na temat ochrony przyrody, praw zwierząt i kwestii etycznych prawdopodobnie ukształtują przyszłość łowiectwa. W miarę jak troska o środowisko i wezwanie do zrównoważonych praktyk zyskują na znaczeniu, polityka łowiecka będzie dostosowywana tak, aby zapewnić równowagę między zdrowiem ekologicznym a różnorodnością biologiczną. Konstrukttywne dyskusje na temat kulturowych, społecznych i środowiskowych aspektów łowiectwa będą ważne dla podejmowania decyzji politycznych, które są reprezentatywne dla szerokiego zakresu wartości i interesów.

W drugiej sesji plenarnej wygłoszono 2 referaty:

- Jakość, bezpieczeństwo – dla konsumenta, technologa i hodowcy – Władysław Migdał, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

- Wybrane pasze niekonwencjonalne w produkcji trzody chlewnej – Marcin Sońta, Anna Rekiel, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Prof. dr hab. Władysław Migdał w swoim wystąpieniu zreferował w wielu wymiarach problematykę jakości i bezpieczeństwa żywności, jak również promocji zdrowej i bezpiecznej żywności oraz bezpieczeństwa pracowników sektora produkcji świń i przetwórstwa. Poruszone zostały zagadnienia jakości mięsa i przetworów, w tym również handlowej, regulacji prawnych odnoszących się do bezpieczeństwa żywności, zoonoz, promocji żywności, systemów jakości, a także bezpieczeństwa i jakości pracy.

W drugim referacie w sesji 2 dr inż. Marcin Sońta przedstawił przydatność niekonwencjonalnych pasz, które mogą znaleźć zastosowanie w żywieniu świń, w tym rzęsy wodnej, produktów konopnych, ślimaków, orzechów i produktów ubocznych. W konkluzji stwierdził m.in., że komercyjne wykorzystanie alternatywnych materiałów paszowych w żywieniu świń jest ograniczone. Podstawową przyczyną tego zjawiska jest brak dużych i regularnych dostaw. Przy dużej wartości pokarmowej potencjalnie możliwa zawartość substancji szkodliwych w przedstawionych materiałach, ogranicza ich udział w mieszankach paszowych dla zwierząt do poziomu bezpiecznego zdrowotnie. Materiały alternatywne znajdują zastosowanie w gospodarstwach o mniejszej skali produkcji. Ich wykorzystanie w żywieniu zwierząt okazuje się korzystne w aspekcie wyników produkcyjnych oraz jakości pozyskiwanego surowca rzeźnego i mięsa.

Na zakończenie tej sesji prezentowały swoją działalność firmy sponsorujące organizację XVII Szkoły Zimowej.

W drugim dniu Seminarium Naukowego miała miejsce 3 sesja plenarna, podczas której ogłoszono 4 referaty:

- Czynniki środowiskowe oddziałujące na cechy tuczne i rzeźne świń – Anita Zaworska-Zakrzewska, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

- Czynniki żywieniowe wpływające na efektywność tuczu i jakość tuszy – Małgorzata Kasprzowicz-Potocka, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
- Jakość mięsa wieprzowego w wynikach projektu mEATquality – Agnieszka Ludwiczak, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
- mEATquality: dla konsumentów i rolników – Karolina Szulc, Dagmara Łodyga, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu.

Autorzy ww. referatów, pochodzący z jednego ośrodka naukowego tj. Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu skupili swoje wystąpienia wokół istoty utrzymania i dobrostanu w produkcji wieprzowiny najlepszej jakości. Zaprezentowali bardzo interesujące wyniki badań, podczas których analizowali czynniki żywieniowe i środowiskowe wpływające na jakość mięsa wieprzowego i efektywność jego produkcji. Zaprezentowane zostało również postrzeganie jakości mięsa z punktu widzenia konsumenta oraz producenta.

W trakcie Szkoły Zimowej odbyła się również, tradycyjnie, 4 sesja poświęcona praktyce hodowlanej, podczas której swoje osiągnięcia prezentował hodowca Tomasz Orłowski z województwa lubelskiego oraz pracownik PZHiPTCh POLSUS dr Jakub Borkowski, który zaprezentował referat „Okiem zootechnika – czyli jak pracuje się w stadzie zarodowym trzody chlewnej” na przykładzie gospodarstwa Piotra Gręzlikowskiego z województwa kujawsko-pomorskiego.

Wszystkim sesjom, co należy bardzo mocno podkreślić, towarzyszyła ożywiona dyskusja świadcząca o zainteresowaniu tematyką zaprezentowaną na Seminarium. Pytania kierowane były do prelegentów wygłaszających referaty, jak również do hodowców, zarówno prezentujących swoje gospodarstwa, jak i tych, którzy byli uczestnikami spotkania.

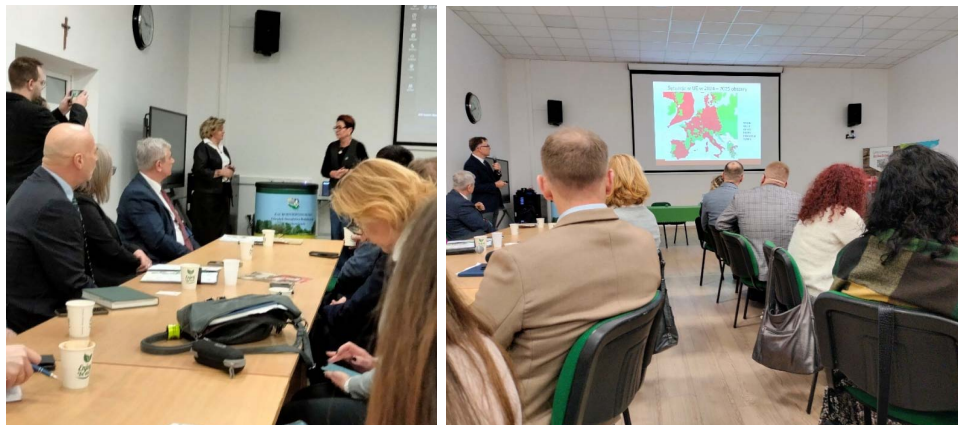
W trakcie Szkoły Zimowej można było spróbować wyrobów z mięsa pochodzącego od świń rasy złotnicka biała z wytwórni Złotnickie Specjały Nasiadek – Rolniczy Handel Detaliczny oraz z firmy Animex Food Sp. z o.o.

Organizację Seminarium wsparli: Instytut Zootechniki Państwowy Instytut Badawczy, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu – Wydział Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie oraz firmy AdiFeed Sp. z o.o. i ADDICOO GROUP s.r.o.

*Opracowanie: dr hab. Grzegorz Żak prof. IZ, dr inż. Aurelia Mucha
Instytut Zootechniki PIB, Zakład Hodowli Świń
Zdjęcia: dr inż. Aurelia Mucha*

Konferencja pt. „Aktualne Problemy w Hodowli i Chowie Bydła” Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach

W dniu 26 lutego 2025 roku w Zachodniopomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach odbyła się konferencja pt. „Aktualne Problemy w Hodowli i Chowie Bydła”. Gospodarzem konferencji był ZODR Barzkowice, który we współpracy z Polską Federacją Hodowców Bydła i Producentów Mleka (Przedstawicielstwo Koszalin), Zachodniopomorskim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii, Wydziałem Biotechnologii i Hodowli Zwierząt ZUT w Szczecinie (Zespół Badawczy Biostatystyki, Bioinformatyki i Metod Badań na Zwierzętach, Katedra Biotechnologii Rozrodu Zwierząt i Higieny Środowiska), a także ze Szczecińskim Związkiem Hodowców Bydła i Okręgowym Związkiem Hodowców Bydła w Koszalinie, stworzył przestrzeń do wymiany wiedzy i doświadczeń na temat kluczowych wyzwań stojących przed sektorem hodowli bydła.

Podczas konferencji uczestnicy mieli okazję wysłuchać szeregu wykładów prowadzonych przez uznanych ekspertów w swoich dziedzinach. Dr Maciej Prost, Zachodniopomorski Wojewódzki Lekarz Weterynarii, przedstawił aktualną sytuację epizootyczną w województwie zachodniopomorskim, zwracając uwagę na potencjalne zagrożenia oraz wyzwania stojące przed służbami weterynaryjnymi i hodowcami. Prof. dr hab. Anna Orłowska z Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – PIB w Puławach omówiła problem choroby niebieskiego języka (BT), przybliżając aktualny stan zagrożenia epizootycznego w Europie oraz możliwości zapobiegania zakażeniom wirusem BT.

Z kolei dr hab. Paweł Nawrotek, profesor ZUT w Szczecinie, zaprezentował nowoczesne metody ograniczające stosowanie antybiotyków w produkcji zwierzęcej, co stanowi kluczowe zagadnienie w kontekście rosnącej oporności na te środki. Ważnym aspektem konferencji była także kwestia bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie, o czym mówiła prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk z Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt ZUT w Szczecinie, przybliżając nowe regulacje i wymogi w tym zakresie.

Konferencja była nie tylko okazją do wysłuchania wartościowych prelekcji, ale również do dyskusji oraz wymiany doświadczeń między hodowcami, naukowcami i specjalistami z branży weterynaryjnej. Uczestnicy chętnie angażowali się w rozmowy na temat aktualnych wyzwań w hodowli bydła.

Opracowanie i zdjęcia: prof. dr hab. Bogumiła Pilarczyk

Halowe Mistrzostwa Województwa Lubelskiego w Skokach oraz Halowe Zawody Regionalne i Towarzyskie w Skokach

1 i 2 marca 2025 r. w Ośrodku Jeździeckim Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie odbyły się Halowe Mistrzostwa Województwa Lubelskiego w Skokach oraz Halowe Zawody Regionalne i Towarzyskie w Skokach. W zawodach wzięło udział łącznie prawie 120 koni, przez dwa dni rozegrano 30 konkursów o wysokości przeszkód od 70 do 130 cm.

Komisja sędziowska oceniała zawodników w konkursach z trafieniem w normę czasu, dokładności, szybkości, dwunawrotowych, zwykłych i z oceną stylu jeźdźcy. Najważniejszym punktem wydarzenia były Halowe Mistrzostwa Województwa Lubelskiego w skokach, w skład których weszły konkursy półfinałowe rozegrane w sobotę oraz dwunawrotowe niedzielne finały. Mistrzostwa miały uroczystą oprawę, zwycięzcy zostali udekorowani medalami, otrzymali pamiątkowe puchary oraz liczne nagrody (więcej informacji na stronie: <https://up.lublin.pl/blog/halowe-mistrzostwa-województwa-lubelskiego-w-skokach-oraz-halowe-zawody-regionalne-i-towarzyskie-w-skokach-2025/>).

Gratulujemy wszystkim zawodnikom!

Głównym organizatorem i gospodarzem wydarzenia była Katedra Hodowli i Użytkowania Koni. Zawody rozegrano pod patronatem honorowym JM Rektora UP w Lublinie prof. dr. hab. Krzysztofa Kowalczyka. Patronat medialny nad Wydarzeniem objęli: TVP Lublin, Radio Lublin oraz Dziennik Wschodni. Wśród partnerów i sponsorów znalazł się: Lubelski Związek Jeździecki, Sklep Jeździecki Cztery Podkowy, Sklep Jeździecki Azdar, Unicorn Grooming, Zamówienia Publiczne Michał Wiśniewski, Pigment Studio, BEMER Karolina Piskorska, Physio-Help4Equine, SQUAD PASZ, Bandi Cosmetics, Złota Butik oraz Restauracja ZA KULISAMI.

Tekst zaczerpnięto ze strony internetowej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/blog/halowe-mistrzostwa-województwa-lubelskiego-w-skokach-oraz-halowe-zawody-regionalne-i-towarzyskie-w-skokach-2025/>)

Zdjęcia: Elissa Photography, Szumiata Fotografia

Halowe Mistrzostwa Województwa Lubelskiego w Ujeżdżeniu oraz Halowe Zawody Regionalne i Towarzyskie w Ujeżdżeniu

8 i 9 marca 2025 r. w Ośrodku Jeździeckim Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie odbyły się kolejne zmagania jeździeckie, tym razem w konkurencji ujeżdżenia. Głównym organizatorem i gospodarzem wydarzenia była Katedra Hodowli i Użytkowania Koni.

W zawodach wzięło udział łącznie prawie 30 koni, przez dwa dni rozegrano 29 konkursów w klasach od L1 do C2. Najważniejszym punktem wydarzenia były Halowe Mistrzostwa Województwa Lubelskiego w Ujeżdżeniu, w skład których weszły konkursy półfinałowe rozegrane w sobotę oraz niedzielne finały. Mistrzostwa miały bardzo uroczystą oprawę, zwycięzcy zostali udekorowani medalami, otrzymali pamiątkowe puchary oraz liczne nagrody (więcej informacji na stronie: <https://up.lublin.pl/blog/halowe-mistrzostwa-wojewodztwa-lubelskiego-w-ujezdzeniu-oraz-halowe-zawody-regionalne-i-towarzyskie-w-ujezdzeniu/>).

Podczas zawodów zadebiutował ogier ELVAS 2020 FN, kuc feliński hodowli Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Pomimo pierwszego startu na takiej imprezie, świetnie sobie poradził i wraz ze swoim jeźdźcem uplasowali się w konkursie L1 na

II miejscu, a w konkursie L2 na III miejscu. Podczas drugiego dnia zawodów ogier wystartował w konkursie L3, w którym zajął wysokie II miejsce. Wyniki wskazują na wspaniały ruch, a także spokojne usposobienie ogiera. Tak udane pierwsze starty udowodniły, że kuc ma duży potencjał sportowy.

Zawody rozegrano pod Patronatem Honorowym JM Rektora UP w Lublinie prof. dr. hab. Krzysztofa Kowalczyka. Patronat medialny nad Wydarzeniem objęli: TVP Lublin, Radio Lublin oraz Dziennik Wschodni. Wśród partnerów i sponsorów znalazł się: Lubelski Związek Jeździecki, Sklep Jeździecki Cztery Podkowy, Unicorn Grooming, Zamówienia Publiczne Michał Wiśniewski, Pigment Studio, BEMER Karolina Piskorska, PhysioHelp4Equine, SQUAD PASZ.

Serdecznie gratulujemy wszystkim zawodnikom!

*Tekst zaczerpnięto ze strony internetowej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie
(<https://up.lublin.pl/blog/halowe-mistrzostwa-województwa-lubelskiego-w-ujeżdzeniu-oraz-halowe-zawody-regionalne-i-towarzyskie-w-ujeżdzeniu/>)
Zdjęcia: Paulina Pater*

Tytuły i stopnie naukowe

PROFESURY

Prof. dr hab. Artur Gurgul (Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie) – postanowienie Prezydenta RP z dnia 13 września 2024 r.

Prof. dr hab. Mariola Aleksandra Dietrich (Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności Polskiej Akademii Nauk w Olsztynie) – postanowienie Prezydenta RP z dnia 14 stycznia 2025 r.

Prof. dr hab. Joanna Nowacka-Woszek (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu) – postanowienie Prezydenta RP z dnia 14 stycznia 2025 r.

Prof. dr hab. Katarzyna Piórkowska (Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy) – postanowienie Prezydenta RP z dnia 14 stycznia 2025 r.

Prof. dr hab. Marcin Samiec (Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy) – postanowienie Prezydenta RP z dnia 14 stycznia 2025 r.

Prof. dr hab. Danuta Wrońska (Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie) – postanowienie Prezydenta RP z dnia 14 stycznia 2025 r.

Prof. dr hab. Ewa Małgorzata Skibniewska (Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie) – postanowienie Prezydenta RP z dnia 3 lutego 2025 r.

DOKTORATY

Dr Marta Bykowska-Maciejewska (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu) – nadanie stopnia doktora przez Radę Dyscypliny Naukowej Zootechnika i Rybactwo UP w Poznaniu w dniu 30.09.2024 r.

Tytuł rozprawy: „Ocena wybranych cech jakościowych mięsa daniela europejskiego (*Dama dama*) utrzymywanego w chowie fermowym”

Promotor: dr hab. Marek Stanisław, prof. UPP

Promotor pomocniczy: dr hab. Agnieszka Ludwiczak

Dr Dariusz Dębiński (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu) – nadanie stopnia doktora przez Radę Dyscypliny Naukowej Zootechnika i Rybactwo UP w Poznaniu w dniu 29.11.2024 r.

Tytuł rozprawy: „Unaczynienie tętnicze narządów płciowych żeńskich wewnętrznych daniela (*Dama dama*) i jelenia szlachetnego (*Cervus elaphus*)”

Promotor: dr hab. Hieronim Frąckowiak

Dr Przemysław Kwiatkowski (Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie) – nadanie stopnia doktora przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo ZUT w Szczecinie w dniu 04.12.2024 r.

Tytuł rozprawy „Wpływ pola magnetycznego na plemniki i efekty zapłodnienia u ryb”
Promotor: prof. dr hab. Krzysztof Formicki

Dr Kamila Klimiuk (Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie) – nadanie stopnia doktora przez Radę Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w dniu 13 grudnia 2024 r.

Tytuł rozprawy: „Wpływ stosowania ekstrudowanych nasion soi i/lub lnu z dodatkiem tymianku na wskaźniki lipidowe oraz status oksydo-redukcyjny krwi i mięśni świń”

Promotor: prof. dr hab. Anna Czech

Dr Piotr G. Traczuk (Instytut Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza – PIB w Olsztynie) – nadanie stopnia doktora przez Radę Naukową IRS-PIB w dniu 13 grudnia 2024 r.

Tytuł rozprawy – „Odżywianie się kormorana *Phalacrocorax carbo sinensis* (L.) w trzech koloniach lęgowych na tle prowadzonej gospodarki rybackiej”

Promotor: prof. dr hab. Mirosław Szczepkowski

Promotor pomocniczy: dr Andrzej Kapusta

Dr Nikola Sadowska (Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie) – nadanie stopnia doktora przez Radę Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo ZUT w Szczecinie w dniu 18.12.2024 r.

Tytuł rozprawy: „Wpływ kultur probiotycznych i biofortyfikacji mleka z selenem na biodostępność i stężenie tego pierwiastka i jego wybranych antagonistów w mlecznych napojach fermentowanych”

Promotor: prof. dr hab. Agnieszka Tomza-Marciniak

Dr Marcjanna Wrzećńska (Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie) – nadanie stopnia doktora przez Radę Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo ZUT w Szczecinie w dniu 15.01.2025 r.

Tytuł rozprawy: „Wpływ stresu i wybranych czynników środowiskowych na wskaźniki reprodukcyjne i produkcyjne bydła”

Promotor: prof. dr hab. Ewa Czerniawska-Piątkowska

Promotor pomocniczy: dr hab. Alicja Kowalczyk, prof. UPWr

Dr Ramesha Nirmali Wishna-Kadawarage (Politechnika Bydgoska im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich) – nadanie stopnia doktora przez Radę Dyscypliny Naukowej Zootechnika i Rybactwo PBŚ w Bydgoszczy w dniu 31.01.2025 r.

Tytuł rozprawy: „In-ovo stimulation as a tool to improve gut health of broiler chickens”

Promotor: prof. dr hab. Maria Siwek-Gapińska

Dr Jagoda Kępińska-Pacelik (Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie) – nadanie stopnia doktora przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo ZUT w Szczecinie w dniu 19.02.2025 r.

Tytuł rozprawy: „Jakość wybranych karm i surowców stosowanych w żywieniu zwierząt towarzyszących”

Promotor: dr hab. Wioletta Biel, prof. ZUT

Dr Marta Kubiś (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu) – nadanie stopnia doktora przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie dnia 27 lutego 2025 r.

Tytuł rozprawy: „Niejonowy biosurfaktant oraz karbohydraza w żywieniu drobiu”

Promotor: dr hab. Sebastian Kaczmarek, prof. UPP

Promotor pomocniczy: dr hab. Paweł Kołodziejski

Dr Iwona Zaremba (Politechnika Bydgoska im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich) – nadanie stopnia doktora przez Radę dyscypliny naukowej zootechnika i rybactwo PBŚ w Bydgoszczy w dniu 28.02.2025 r.

Tytuł rozprawy: „Zastosowanie kiszonek w żywieniu kaczek rzeźnych w aspekcie efektywności produkcji i jakości mięsa”

Promotor: dr hab. Jakub Biesek, prof. PBŚ

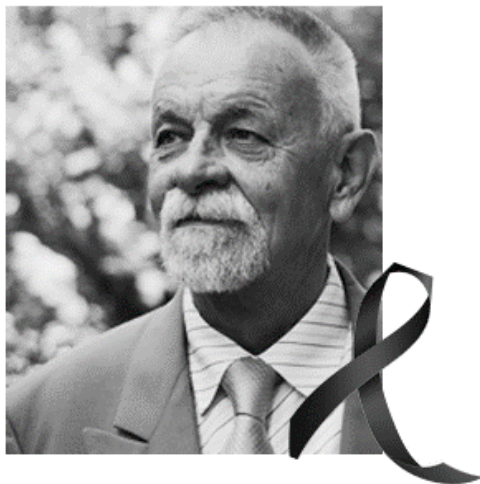
Dr Katarzyna Kazimierska (Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie) – nadanie stopnia doktora przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo ZUT w Szczecinie w dniu 05.03.2025 r.

Tytuł rozprawy: „Ocena jakości karm pełnoporcjowych dla psów oraz składników wykorzystywanych do ich produkcji w zakresie wskaźników bezpieczeństwa żywności”

Promotor: dr hab. Wioletta Biel, prof. ZUT

Pro memoria

Prof. dr hab. Andrzej Łyczyński (1940-2024)

Urodził się 24.11.1940 roku w Tarnowie w rodzinie ziemiańskiej. Świadectwo dojrzałości uzyskał w Państwowym Technikum Rolniczym w Witkowie k. Gniezna. W roku 1969 ukończył Wydział Hodowli Zwierząt Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu i rozpoczął pracę na macierzystym wydziale. Stopień doktora nauk rolniczych uzyskał w roku 1972. W roku 1992 Rada Wydziału Zootechnicznego, nadała Mu stopień naukowy doktora habilitowanego w zakresie zootechniki, specjalność biologia rozrodu świń. Tytuł profesora nauk rolniczych uzyskał postanowieniem Prezydenta

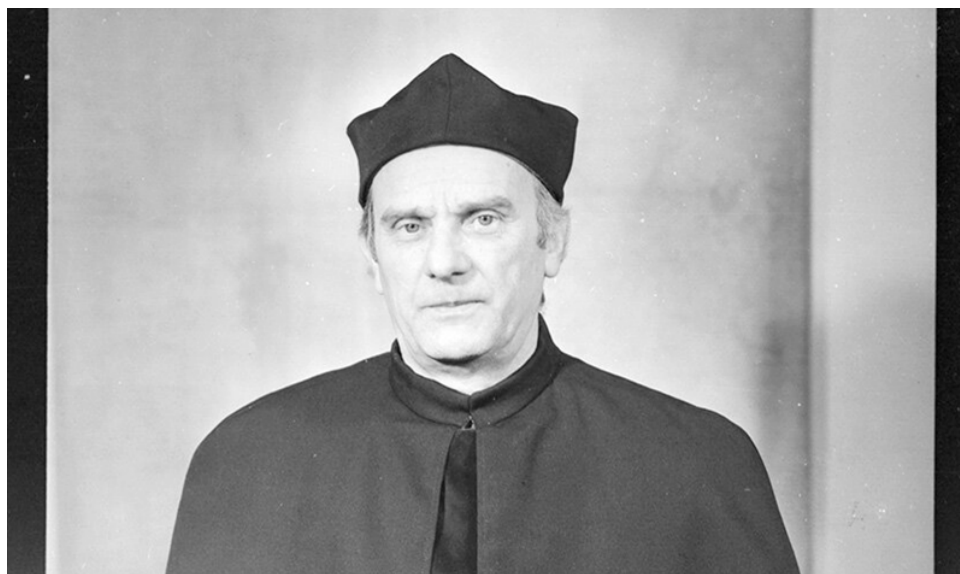
Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5 marca 2004 roku. Od roku 1993 do przejścia na emeryturę pełnił funkcję kierownika Katedry Surowców Pochodzenia Zwierzęcego. W swojej pracy naukowej skupiał się na zagadnieniach związanych z biologią rozrodu trzody chlewnej, ocenie wartości rzeźnej i jakości mięsa zwierząt gospodarskich, przede wszystkim świń, ale także bydła i owiec. Efektem działalności naukowej Profesora jest około 150 oryginalnych prac twórczych, ponad 50 prac konferencyjnych, dziesiątki artykułów popularnonaukowych. Jest autorem lub współautorem 3 książek. Był promotorem 4 prac doktorskich, recenzentem w przewodach habilitacyjnych i doktorskich oraz w doktoracie honoris causa.

Profesor odbył liczne staże naukowe i naukowo-produkcyjne, między innymi w Uniwersytecie Humboldta w Berlinie, Wyższej Szkole Weterynaryjnej w Brnie, Państwowym Instytucie Weterynarii PIB w Puławach. Zawsze stawiał na ścisły kontakt nauki z praktyką. Prof. dr hab. A. Łyczyński w trakcie swojej kariery zawodowej wielokrotnie był nagradzany za swoją działalność naukową, dydaktyczną i organizatorską. Między innymi odznaczony medalem „Za Zasługi w Rozwoju Województwa Poznańskiego” – 1980, medalem „Zasłużony dla Rolnictwa” – 2004, „Złotym Krzyżem Zasługi” – 2005, „Medalem Komisji Edukacji Narodowej” – 2009.

Prof. dr hab. Andrzej Łyczyński, był nie tylko znanym i cenionym naukowcem, ale też lubianym przez studentów wykładowcą akademickim, wychowawcą wielu pokoleń zootechników. Człowiekiem otwartym, rodzinnym i życzliwym. Prywatnie, w wolnych chwilach oddawał się majsterkowaniu i wędkowaniu. Lubił spokój wsi i kontakt z przyrodą.

Dr hab. Karolina Szulc

Prof. dr hab. Jerzy Preś (1926-2025)

Urodził się 8 stycznia 1926 r. w Dietrzkowicach k. Wielunia. Po ukończeniu szkół podstawowej i średniej rozpoczął studia na Wydziale Zootechnicznym Wyższej Szkoły Rolniczej we Wrocławiu, które ukończył w 1954 r. Po studiach podjął pracę w Katedrze Żywienia Zwierząt jako nauczyciel akademicki.

W 1961 r. otrzymał na Wydziale Zootechnicznym WSR we Wrocławiu stopień doktora nauk rolniczo-leśnych na podstawie rozprawy pt. „Różnorodne metody żywienia oraz opasu młodego bydła rasy nizinnej cb w ujęciu fizjologiczno-żywnieniowym i ekonomicznym”, którą wykonał pod kierunkiem prof. dr. Zygmunta Ruszczyca, natomiast stopień doktora habilitowanego uzyskał na Wydziale Zootechnicznym AR w Poznaniu po przedłożeniu rozprawy pt. „Wykorzystanie azotu młodego bydła rasy ncb przy różnych poziomach energii w paszy” w 1966 r. Tytuł profesora nadzwyczajnego nadano mu w 1973 r., a profesora zwyczajnego w roku 1980. Specjalność naukowa – żywienie zwierząt.

Odbył liczne naukowe i zawodowe staże krajowe i zagraniczne, m.in. w Niemczech, Ukrainie, Łotwie, Jugosławii, Czechosłowacji, Francji i Szwecji. Przez trzy kadencje był prorektorem ds. współpracy z gospodarką narodową i RZD oraz ds. studenckich AR Wrocław (1969–1981), był również przez 10 lat kierownikiem Katedry Żywienia Zwierząt i Gospodarki Paszowej. Brał udział w pracach centralnych Komisji i Rad Naukowych. Wiele lat był członkiem Komitetu Nauk Zootechnicznych PAN, a w latach 1990–1995 członkiem Prezydium. Od 1988 r. – Komisji Żywienia Zwierząt Europejskiej Federacji Zootechnicznej, w latach 1970–1992 był członkiem Rady Naukowej

przy Ministrze Rolnictwa, od 1983 r. wchodził w skład Komisji Oceny Pasz przy Ministrze Rolnictwa, a od 1989 r. przewodniczył jej działaniom. W latach 1984–1987 był wiceprzewodniczącym Komisji Nauk Rolniczych przy Oddziale PAN we Wrocławiu. Był członkiem Rad Naukowych Instytutu Zootechniki w Krakowie (od 1990 r.) i Instytutu Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN w Jabłonie (od 1993 r.), członkiem Komitetu Ziemi Górskich PAN, Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego (od 1981 r.), Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Rolnictwa, Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego (od 1976 r.). Był członkiem Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej oraz wybrany został do Komitetu Badań Naukowych (1991–1995).

Był promotorem sześciu doktoratów oraz opiekunem 64 prac magisterskich. Jest autorem lub współautorem 3 podręczników i skryptów oraz autorem 13 recenzji na tytuł profesora, 21 recenzji habilitacyjnych oraz 34 recenzji doktorskich, a także autorem ponad 400 publikacji naukowych, w tym 360 oryginalnych prac badawczych. Prowadził liczne wykłady zagraniczne na uczelniach w Lipsku, Jenie, Petersburgu i na Słowacji. Wyniki swoich badań prezentował na 15 międzynarodowych sympozjach i kongresach.

Był wybitnym specjalistą z zakresu żywienia bydła, autorem preparatów mocniwkowych stosowanych w całej Polsce (Melwit) oraz niezwykle cenionym i popularnym wykładowcą specjalistycznych szkoleń dla hodowców bydła. Za swoją działalność naukową i dydaktyczną otrzymał dwie nagrody Ministra Rolnictwa, pięć nagród Ministra Edukacji Narodowej, 21 nagród Rektora AR Wrocław oraz został wyróżniony Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1981), Honorową Odznaką ZSP (1964) i Odznaką PTZ (1984), Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1974), medalem „Za Zasługi dla AR we Wrocławiu” (1995), medalem „Zasłużony dla Rolnictwa” oraz licznymi odznaczeniami regionalnymi woj. wrocławskiego, zielonogórskiego i opolskiego.

Życie prof. Jerzego Presia nie było usłane różami. Szczególnie wielka aktywność naukowa i zawodowa miała miejsce w okresie zawirowań i nacisków, skromnych środków finansowych na badania, niedoborów aparatury, a mimo to dzięki nieprzeciętnej pracowitości, rzetelności, wiedzy i konsekwencji osiągnął wysoki poziom naukowy.

Był twórcą „szkoły naukowej” w zakresie żywienia przeżuwaczy. Cieszył się wielkim autorytetem w środowisku naukowym i wśród praktyków. Jego dorobek naukowy dobrze znany był wśród zagranicznych specjalistów z zakresu żywienia zwierząt.

Był człowiekiem towarzyskim skromnym życzliwym, powszechnie lubianym i zapraszającym do współpracy naukowej i... gry w siatkówkę, którą uprawiał przez wiele lat. W naszej pamięci pozostanie jako dobry, porządny człowiek, życzliwy kolega.

Prof. dr hab. dr h.c. mult. Dorota Jamroz

Prof. dr hab. Mariusz Korczyński

Prof. dr hab. Henryk Kamieniecki (1939-2025)

Prof. dr hab. Henryk Kamieniecki pracował w Katedrze Nauk o Zwierzętach Przeżuwających od 1 października 1986 r. Wcześniej był pracownikiem naukowo-dydaktycznym Katedry Genetyki i Ogólnej Hodowli Zwierząt.

Prof. dr hab. Henryk Kamieniecki z pracą naukowo-dydaktyczną w Akademii Rolniczej (wcześniej WSR) w Szczecinie związany był od listopada 1962 roku. Tutaj zdobywał wszystkie stopnie naukowe, natomiast z wnioskiem o tytuł naukowy wystąpiła Rada Wydziału Zootechnicznego Akademii Rolniczej we Wrocławiu.

Na dorobek naukowy i wdrożeniowy Profesora składa się łącznie 397 publikacji, w tym 165 oryginalnych prac twórczych, 82 prace opublikowane w materiałach z konferencji międzynarodowych i krajowych, 18 wdrożeń technologicznych oraz inne udokumentowane zastosowania w praktyce. Ponadto opublikował 10 skryptów z zakresu technologii produkcji bydła, chowu i hodowli bydła, chowu zwierząt z zoohigieną, a także rozdział w podręczniku akademickim.

Działalność naukowa prof. dr hab. Henryka Kamienieckiego latami koncentrowała się na problemach związanych z chowem i hodowlą bydła. Najliczniejszy dorobek obejmuje ocenę wartości użytkowej i hodowlanej bydła regionu Pomorza Zachodniego. Na szczególne podkreślenie zasługuje szerokie spektrum zagadnień związanych z praktycznym wykorzystaniem wyników w prowadzeniu prac hodowlanych, gdyż wnioski z badań wykorzystane były i są przy ustalaniu programów i planów hodowlanych regionu. Znaczący dorobek naukowy dotyczy użytkowości rozplodowej bydła. Prace nad opracowaniem szeregu wskaźników płodności na dużej populacji zwierząt użytkowały wysoką ocenę komisji oceniającej te badania. Problematykę w tym zakresie podsumowują badania nad organizacją opasu młodego bydła rzeźnego z wykorzystaniem sezonu pastwiskowego oraz opracowane technologie produkcji żywca wołowego w regionie. Drugim ważnym kierunkiem badawczym były prace z zakresu immunogenetyki, szczególnie nad genetycznym zróżnicowaniem alleli kodujących grupy krwi w powiązaniu z odpornością/skłonnością do enzoptycznej białaczki bydła. Na podkreślenie zasługuje również cykl prac dotyczących żywienia bydła związanych z niedoborem mikroelementów w glebie i paszy. Tematykę tę uzupełniają prace nad zastosowaniem w żywieniu dużych stad zwierząt moczniowanego suszu z kukurydzy oraz traw. Naukowe i praktyczne znaczenie mają również prace eksperymentalne dotyczące opracowanych technologii produkcji mleka i żywca wołowego, w których dokonano kompleksowej analizy warunków utrzymania zwierząt, pozwalających na określenie środowiskowych i hodowlanych przyczyn zróżnicowanej wydajności i efektywności produkcyjnej stad. Wykazał w nich szczególnie przy produkcji mleka,

że można, przy przestrzeganiu zasad właściwego chowu i właściwie prowadzonej pracy hodowlanej uzyskiwać dobre rezultaty produkcyjne.

Prof. dr hab. Henryk Kamieniecki realizował grant KBN 3P06Z1722 pt. „Produkcja mięsa wołowego wysokiej jakości w regionie północno-zachodniej Polski”.

Profesor miał duży dorobek w zakresie kształcenia kadry naukowej. Był promotorem 8 prac doktorskich i jednego doktoratu honoris causa (prof. Jędrzej de Pelikan Krupiński). Ponadto w Katedrze kierowanej przez prof. Henryka Kamienieckiego przeprowadzono 10 przewodów habilitacyjnych. Był promotorem 95 prac magisterskich, 25 prac inżynierskich oraz recenzentem 121 prac magisterskich i inżynierskich.

Szeroka była także Jego działalność w sferze organizacji i realizacji badań naukowych. W latach 1986-1990 był kierownikiem siedmiu tematów badawczych zleconych, prowadzonych w ramach problemów CPBR (10.17- 4 tematy oraz RR. II. 23 – 3 tematy). W latach 1991-1993 brał również udział w realizacji grantu nr 50171312 pt. „Ocena przydatności włoskich ras bydła do poprawy użytkowości mięsnej bydła czarno-białego”. W okresie późniejszym w Katedrze zrealizowano 7 grantów KBN, w tym 2 granty pod kierunkiem Profesora.

W latach 1976-2007 był członkiem Zarządu Szczecińskiego Koła Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, a w kadencjach 2000-2007 jego przewodniczącym i członkiem Zarządu Głównego PTZ. W latach osiemdziesiątych był członkiem Rady Naukowej Instytutu Hodowli Bydła i Produkcji Mleka SGGW Warszawa.

W latach 2003-2006 Profesor był członkiem Komitetu Nauk Zootechnicznych PAN, od 2001 r. przewodniczącym Rady Naukowej ogólnopolskiego czasopisma naukowego *Acta Scientiarum Polonorum* seria Zootechnika oraz od 2000 r. redaktorem serii „Nauka – Gospodarcze” Zeszytów Naukowych Akademii Rolniczej w Szczecinie. Od 2004 r. był przewodniczącym Rady Naukowej Związku Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego Regionu Pomorskiego.

Za działalność naukową, dydaktyczno-wychowawczą i organizacyjną był wielokrotnie nagradzany i odznaczany między innymi Złotym Krzyżem Zasługi (1972), Krzyżem Kawalerskim (1985) i Oficerskim (2004) Orderu Odrodzenia Polski. Medalami 25-lecia (1979) i 50-lecia (2004) Akademii Rolniczej w Szczecinie oraz odznaczeniami regionalnymi za zasługi dla woj. szczecińskiego (1969), koszalińskiego (1979), pilskiego (1982), słupskiego (1984) i gorzowskiego (1986).

Profesor przeszedł na emeryturę 30 września 2009 r.

W dniu 7 marca 2025 roku na Cmentarzu Centralnym w Szczecinie pożegnaliśmy Profesora Henryka Kamienieckiego, nauczyciela akademickiego, który całe swoje życie zawodowe związał ze szczecińskim ośrodkiem naukowym. Żegnaliśmy cenionego wykładowcę i wychowawcę młodzieży akademickiej, opiekuna licznej rzeszy dyplomantów i promotora doktorantów, zasłużonego dla rozwoju nauk zootechnicznych, szczególnie z zakresu chowu i hodowli bydła, ale nade wszystko człowieka o wielkim sercu, niezwykle skromnego, pełnego troski o losy drugiego, zawsze gotowego nieść pomoc potrzebującym. Człowieka zasadniczego, ale i sprawiedliwego, a przy tym cieszącego się z życia takim, jakie było. Takiego Pana Profesora zapamiętamy.

*Prof. dr hab. Jerzy Wójcik
Dr hab. Arkadiusz Pietruszka, prof. ZUT*

Dr hab. Monika Michalczuk, prof. SGGW (1977-2025)

Profesor Monika Michalczuk była cenioną Naukowniczą, Wykładowczynią i Mentorką, która przez lata swojej pracy zawodowej pozostawiła trwały ślad w świecie nauki i edukacji.

Dr hab. Monika Michalczuk urodziła się 19 grudnia 1977 roku w Wołominie. Była absolwentką Wydziału Nauk o Zwierzętach Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, gdzie uzyskała tytuł magistra inżyniera zootechniki. Stopień doktora nauk rolniczych zootechniki uzyskała w 2006 roku, a stopień doktora habilitowanego w 2016 roku. Od 2018 roku zatrudniona była na stanowisku profesora uczelni w Katedrze Hodowli Zwierząt w Instytucie Nauk o Zwierzętach SGGW.

Specjalizowała się w intensywnych systemach produkcji drobiarskiej oraz opracowywaniu metod pozyskiwania nowych produktów pochodzenia zwierzęcego o podwyższonej wartości odżywczej. Była autorką blisko 200 publikacji naukowych, kierownikiem i wykonawcą licznych projektów badawczych oraz aktywną członkinią krajowych i międzynarodowych organizacji naukowych, w tym World's Poultry Science Association, Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego oraz Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN.

Jako dydaktyk i promotor wielu prac magisterskich i doktorskich, była nie tylko inspirującą wykładowczynią, ale przede wszystkim mentorką dla młodych naukowców i studentów. Jej zaangażowanie i pasja w kształtowaniu kolejnych pokoleń badaczy były niezwykle cenione przez społeczność akademicką. Współpracowała ze wszystkimi rolniczymi uczelniami w Polsce, instytutami a przede wszystkim z otoczeniem gospodarczym. Dbała o to, aby studenci łączyli wiedzę teoretyczną z praktyką.

Dr hab. Monika Michalczuk pełniła również szereg ważnych funkcji akademickich i organizacyjnych, będąc m.in. zastępcą Dyrektora Instytutu Nauk o Zwierzętach, Przewodniczącą Rady Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo, członkinią Senatu SGGW oraz przewodniczącą i członkinią wielu komisji uczelnianych i branżowych. Jej dorobek naukowy oraz wkład w rozwój polskiego i europejskiego sektora drobiarskiego były wielokrotnie nagradzane i wyróżniane.

Była osobą pełną ciepła, energii i życzliwości. Jej odejście jest wielką stratą dla świata nauki, współpracowników i studentów, ale przede wszystkim dla jej bliskich. Pozostanie w naszej pamięci jako osoba pełna pasji, zaangażowania i niezłomnego ducha.

Cześć Jej pamięci.

Dr hab. Kamila Puppel, prof. SGGW

Kalendarium konferencyjne

Wydarzenie	Data i miejsce
KRAJOWE	
XIX Forum Zootechniczno-Weterynaryjne „Dobrostan – kluczowy element nowoczesnej hodowli i zdrowia zwierząt” https://forum-zoowet.pl/	24-25 kwietnia 2025 r. Poznań
Konferencja „Konie w pytaniach: Nauka – Praktyce” https://zywieniekoni.urk.edu.pl/aktualnosci/konferencja-2025-29.html	9 maja 2025 r. Kraków
Kongres <i>Bonum Animalis Salutem</i> (BAS) https://70latwbihz.zut.edu.pl/kongres-bas.html	11-12 czerwca 2025 r. Szczecin
Konferencja „Wylęgarnia 2025” www.infish.com.pl	11-12 września 2025 r. Olsztyn
LXXXIX Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego „Rolnictwo precyzyjne i chów przyjazny środowisku” https://ptz.pbs.edu.pl/pl/ZJAZD-PTZ/LXXXIX-Zjazd	17-19 września 2025 r. Bydgoszcz
50. Sesja Naukowa Komisji Fizjologii i Żywienia Zwierząt KNZiA PAN „Żywie- nie zwierząt w obliczu wyzwań współczesnego świata” https://www.50sesja.pl/	22-24 września 2025 r. Warszawa
MIĘDZYNARODOWE	
EAAP Regional Meeting 2025 „Animal Production in the Changing World” https://regional2025.eaap.org/	9-11 kwietnia 2025 r. Kraków
24th European Symposium on Poultry Nutrition Organised by the Belgium & Netherlands branches of WPSA https://www.espn2025.eu/?cn-reloaded=1	23-26 czerwca 2025 r. Maastricht, Holandia
Aquaculture Europe 2025 www.aquaeas.org	22-25 września 2025 r. Walencja, Hiszpania
76th EAAP 2025 European Federation of Animal Science https://www.cmi.at/en/eaap-2025	25-29 sierpnia 2025 r. Innsbruck, Austria
XXXV Międzynarodowe Sympozjum Polskiego Oddziału Światowego Stowarzyszenia Wiedzy Drobiarskiej PB WPSA połączone z 9th International Scientific Symposium „POULTRY DAYS 2018”, które odbędą się pod hasłem „Nauka praktyce – praktyka nauce” https://urk.edu.pl/aktualnosci/xxxv-miedzynarodowe-sympozjum-polskiego-oddzialu-swiatowego-stowarzyszenia-wiedzy-drobiarskiej-pb-wpsa-polaczone-z-9th-international-scientific-symposium-poultry-days-2025-185.html	8-10 września 2025 r. Kraków
XXth European Symposium on the Quality of Eggs and Egg Products and XXVIth European Symposium on the Quality of Poultry Meat https://eggmeat2025.com/	14-17 września 2025 r. Zadar, Chorwacja
8th EAAP International Symposium on Energy and Protein Metabolism and Nutrition (ISEP 2025) https://isep2025-fbn.de/	15-18 września 2025 r. Rostock-Warnemünde, Niemcy
13th European Symposium on Poultry Genetics in Gdansk https://www.espg2025.org/	8-10 października 2025 r. Gdańsk

Redakcja: Brygida Ślaska, Anna Wójcik, Paweł Konieczka,
Eugeniusz Grela, Maciej Murawski, Bogumiła Pilarczyk,
Kamila Puppel, Maria Siwek-Gapińska, Tomasz Szwaczkowski,
Zdzisław Zakęś, Grzegorz Żak, Krzysztof Kowal

Kontakt: promocjaZiR@up.lublin.pl

Skład i łamanie – Joanna Płużańska

Projekt okładki – Krzysztof Kowal

*Grafika na okładce została wygenerowana przez sztuczną inteligencję
DALL-E, narzędzie opracowane przez OpenAI*

Sponsor wydawniczy

